

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 27 (3405) 2015 JULY – LIEPA 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Duoti, kad gautume

Švenčiame Valstybės dieną. Ta Liepos Šeštoji mus tarsi nuveda į labai tolimą praeitį, kad pasveikintume pirmąjį Lietuvos karalių Mindaugą, kad prisiektume ištikimybę savo tautai ir valstybei.

VALSTYBĖ – tautos buveinė. Ši sąvoka džiaugsmingai patvirtina, kad nesame benamiai. O tai pati didžiausia laimė, deja, ne visiems skirta. Tik pasidairykime ir pamatysime minias klajoklių, ieškančių vietų ramesniam gyvenimui, arba kovojančių su priešpauža, kad galėtų vieni patys laisvai tvarkytis ir džiaugtis gyvenimu. Mūsų, lietuvių, tauta įvairių priešpaudų patirtį yra išgyvenusi. Šiandien laisva, valstybė nepriklausoma. Atverta daugybė galimybių stiprinti karaliaus Mindaugo palikimą, reikštis geroviškais įnašais visame laisvame pasaulyje. Kiekvieną kartą į laisvę eįjome skirtingais keliais ir mąstymais; skirtingos ir kartos, ne tos pačios aplinkybės bei ne tų pačių būdo savybių vedliai ir vadovai. Yra pagrindo teigti, kad vadinamoji tarpukario Lietuva tapo nepriklausoma gana gilaus idealizmo poveikiuose, įskaitant ir kūrėjų savanorių ginkluotąsias kovas su priešais, užsimojusiais stabdyti mūsų žygi į laisvę. Dabartinė Lietuva į laisvę veržėsi kaip griūvančios sovietinės imperijos dalis išreikšdama daugelį metų slėptą tautinę savimonę. Tai pavadinome “dainuojančia revoliucija”. Pasauliui buvo parodyta tokia tautos vienybė, kurią tegalėjo subrandinti ilgametė okupanto priešpauža. “Baltijos kelias” neklausinėjo, iš kur atėjai, kas esi ir kuo nuo dabar nori būti? Užteko ryžto stengtis, kad okupacija baigtųsi, kad šalies šeimininku mes patys norime būti ir būsime.

PRADŽIA buvo padaryta. Laimėjimo džiaugsmu dalinomės visur ir visaip. Atgimimas nebebuvo vien tik žodis ar tikslas. Buvo tai tikrovė, kurią tuoj pat reikėjo derinti su kita tikrove, keliančia klausimą, kaip naująją Lietuvą kaip valstybę kursime? Šis pats didysis uždavinys gana greitai išsišakojo nuomonėmis, kas normalu, nors politinės patirties praktiškai nebūta. Į visa tai žiūrint iš toliau ir jau iš laiko perspektyvos, atrodo, kad valstybės pamatai išmūryti gana greitai, o pagerinimai vyko ir vyks kaip neišvengiami reiškiniai. Žinoma, valstybės gyventojams, staiga perėjusiems į visiškai kitokią tvarkymosi bei gyvenimosi sistemą, nebuvo ir dar nėra lengva iškart keistis ir prisiderinti. Tam reikia laiko ir ruošimosi, taip pat ir atitinkamo požiūrio į laisvę, duodančią ir į laisvę, griauančią. Savaiame suprantama, kad socialinės įvairovės labiausiai žmones veikia, nes to geresnio gyvenimo pakopos, prasidedančios nuo pat apačios, nežinia kur baigiasi ar gali baigtis? Čia ir neteisybėms pajusti yra gera dirva, jei kas tik ją mato ir vertina. Bandymai apsilyginti nedaug ką pakeičia, nes virsta šūkiomis ir įprastais užsiėmimais, raminančiais, kad laisvą žodį tariame. Duoti, kad gautume sunkiau suvokiama ir vykdoma. Reikėtų perversmo, kad tai pasikeistų. Geriau ateitį matykime šviesią, nes kitaip gali atrodyti, kad esame kažką praradę. Todėl socialiniai interesai neturėtų visko užgožti, tartum jau nieko kito gyvenime nebereikia. Poreikių siaurinimo politiką stropiai prižiūrėjo okupantas. Savo valstybę kurianti visuomenė turėtų akiračius plėsti. ČS

Šiame numeryje

Saugumo tarybos narė griaua saugumą – 1,4
Popiežiaus Pranciškaus nauja enciklika – 2 psl.
Ekskursijos įspūdžių kraitelė... – 4 psl.
Lietuviai Kanados valstybės tarnyboje – 5 psl.
“Papartis žydėjo vėl...” – 6 psl.
Maskvos teatras, Lietuvos režisierius
ir politikos šešėliai – 8,9 psl.

Kanados kankinių šventovėje Midlande, ON, kasmetinėse lietuvių iškilmėse š.m. birželio 14 d., minint Lietuvos kankinius, po Mišių, kurias aukojo prel. Jonas Staškevičius (kairėje), diakonas Kazimieras Ambrozaitis, kun. Paulius Rudinskas, OP, kun. Raimundas Bukauskas, OFM, prie Lietuviškojo kryžiaus tarp organizacijų atstovų/ių su vėliavomis Ntr. A. Vaičiūno

Saugumo tarybos narė griaua saugumą

Iš prezidentės Dalios Grybauskaitės pranešimo

Prezidentė Dalia Grybauskaitė metiniame pranešime birželio pradžioje pabrėžė piliečių pareigą valstybės gynybai ir vertybių svarbą užsienio politikoje, kuriant “saugumo ir demokratijos žiedą aplink Lietuvą” tokiose šalyse kaip Ukraina, Gruzija ir Moldova. Kalbėdama seime, šalies vadovė teigė, kad šalies gynybos užtikrinimas “suvienijo valstybės vadovus, politikos oponentus, skirtingų tautybių žmones ir net konkuruojančias žiniasklaidos priemones”. “Vieningai vykdydamos Nacionalinį susitarimą, politinės partijos prisiėmė atsakomybę už tinkamą krašto gynybos finansavimą, strateginių įmonių ir informacinės erdvės apsaugą”, sakė prezidentė. Lietuvos politinės partijos pernai įsipareigojo nuosekliai didinti gynybos biudžetą, kad jis 2020 m. pasiektų 2% bendrojo vidaus produkto, kaip numatyta NATO įsipareigojimuose. Šių metų gynybos biudžetas, lyginant su 2014 m., padidintas trečdaliu ir sudaro 1.1% bendrojo vidaus produkto.

Prezidentė metiniame pranešime teigė, jog šaukimas į privalomąją karo tarnybą grąžintas dėl to, kad buvo užpildyta tik trečdalis kariuomenės vienetų. D. Grybauskaitė pakartojo, kad šauktiniai grąžinti laikinai. Ji atkreipė dėmesį, kad iki šiol savanoriškai atlikti privalomąją karo tarnybą užsiregistravo beveik 2,000 savanorių ir užsiminė, kad “iki rudens jų bus tiek, kad gal nereikės ir privalomojo šaukimo ir niekam verkti taip pat”. Taip prezidentė netiesiogiai užsiminė apie daug dėmesio sulaukusią socialinę kampaniją, kurioje nufotografuoti verkiantys vyrai su karinėmis uniformomis.

Lietuvos prezidentė perspėjo, kad “pasaulis aplink mus nėra taikus”. “Rusijos invazija Ukrainoje, organizacija ‘Islamo valstybė’ ir naujų formų įgaunantis terorizmas, nestabilumas Afrikoje, virtinė ginkluotų konfliktų zonų – tokia geopolitinė realybė... Jungtinių Tautų Saugumo tarybos nuolatinė narė Rusija pati tapo agresore, savo veiksmais Ukrainoje griau-

nanti tarptautinio saugumo sistemą. Tai fenomenas pasaulio istorijoje”, teigė ji.

Pasak prezidentės, “tiesi ir aiški Lietuvos pozicija apie karines grėsmes, energetinį ir ekonominį šantažą, informacinius karus išgirsta Europos sąjungoje, NATO ir Jungtinėse Tautose... Išdrįsti sakyti tiesą savo partneriams, net tada, kai tai gali būti nenaudinga tau pačiam, nebijoti priimti smūgio ir kantriai ginti pamatines vertybes – būtina sąlyga Europos vienybei ir saugumui. Drąsindami Ukrainą, Gruziją, Moldovą, gindami šių šalių suverenitetą, padėdami Rytų partnerystės šalims įgyvendinti teisės viršenybės reformas, pamažu kuriame saugumo ir demokratijos žiedą aplink Lietuvą”.

Reikia atidžiau stebėti, kur ir kam leidžiami valstybės biudžeto pinigai, nes jie yra visų šalies gyventojų, sako prezidentė Dalia Grybauskaitė. “Žiūrėdami pro pirštus pražiūrime milijonus Europos sąjungos paramos”, pareiškė ji savo šeštajame metiniame pranešime.

Nukelta į 4-tą psl.

Popiežiaus Pranciškaus nauja enciklika

“Kokį pasaulį norime pakilti ateisiantiems po mūsų, dabar augantiems vaikams?” (160) – štai tokį svarbiausią klausimą savo naujoje enciklikoje *Laudato si'* (“Būk pagarbintas”) apie rūpinimąsi mūsų bendrais namais kelia popiežius Pranciškus. Šis klausimas susijęs ne vien su aplinka, todėl prie jo reikėtų artintis ne fragmentiškai, bet ir keliant klausimus dėl gyvenimo prasmės ir pamatinių visuomenės gyvenimo vertybių. “Jei šių klausimų nekeltume, – rašo popiežius, – nemanau, kad mūsų rūpinimasis ekologija duotų reikšmingų vaisių.” Enciklikos pavadinimas yra šv. Pranciškaus *Kūrinijos giesmės* invokacija “*Laudato si', mi' Signore*” (“Būk pagarbintas, mano Viešpatie”). Ja primename, kad žemė, mūsų visų bendri namai, yra “tarsi sesuo, kuri yra mūsų gyvenimo dalininkė ir graži motina, ištiesianti rankas mus apkabinti” (1). Popiežius atkreipia dėmesį, kad ši žemė dabar suniokota ir apiplėšta, dejuoja, o jos aimanos įsilieja į visų šiame pasaulyje apleistųjų aimanas. Popiežius Pranciškus ragina juos išklausti ir visus – atskirus žmones, šeimas, vietines bendruomenes, tautas ir tarptautinę bendruomenę – kviečia “ekologiniam atsiverimui”, tai yra kviečia “keisti kryptį”, imtis atsakingai rūpintis “mūsų bendrą namų” grožiu.

Popiežius Pranciškus pirmiausia kreipiasi į katalikus, kartodamas šv. Jono Pauliaus II žodžius: “Krikščionys savo ruožtu suvokia, kad jų atsakomybė kūrinijoje, jų pareigos gamtai ir Kūrėjui yra esminė jų tikėjimo dalis” (64). Tačiau jis taip pat siūlo “su visais užmegzti dialogą apie mūsų bendrus namus” (3). Kvietimas į dialogą driekiasi per visą tekstą, o penktame skyriuje apie tai kalbama kaip apie problemų svarstymo ir spren-

dimo priemonę. Enciklikos turinys dėstomas šešiuose skyriuose. *Pirmame skyriuje “Kas dedasi mūsų bendruose namuose”* kalbama apie aplinkos srityje pasiektus mokslo laimėjimus, padedančius išgirsti kūrinijos šauksmą, “skausmingai suvokti, išdrįsti tai, kas dedasi pasaulyje, pa-

Popiežius Pranciškus

versti savo asmenine kančia ir per tai atrasti, koks galėtų būti kiekvieno iš mūsų asmeninis indėlis” (19). Skyriuje taip pat aptariami “įvairūs dabartinės ekologinės krizės aspektai” (15). Konkrečiai įvardijamos šios problemos:

Klimato kaita. Klimato kaita, pasak popiežiaus, yra globalinė problema, turinti rimtų ekologinių, socialinių, ekonominių ir politinių padarinių, kurie yra vienas rimčiausių iššūkių dabartinei žmonijai” (25). Dėl klimato kaitos skaudžiausiai nukenčia vargingiausieji, o daugelis “daugiau išteklių bei daugiau ekonominės bei politinės galios turinčiųjų labiau rūpinasi problemų maskavimu ar jų simptomų slėpimu” (26).

Vandens problema. Popiežius pabrėžia, kad “prieiga prie saugaus geriamojo vandens yra pamatinė ir visuotinė žmogaus teisė”. Ji yra naudojimosi kitomis žmogaus teisėmis sąlyga. Atimti tai iš žmogaus reiškia “paneigti jo teisę į gyvybę, neatsiejama nuo jo neatimamo orumo” (30).

Bioįvairovės praradimas. Popiežius atkreipia dėmesį, jog “kasmet išnyksta tūkstančiai augmenijos ir gyvūnijos rūšių, kurių negalėsime pažinti, kurių nematys mūsų vaikai, nes jos bus amžinai prarastos” (33). Jos yra ne tiesiog naudotini “ištekliai”, bet vertingos pačios savaime. Pranciškus pabrėžia: kai žmogaus veikla tarnauja tik pinigams ir vartotojiškumui, “žemė, kurioje gyvename, tampa vis mažiau turtinga ir graži, vis labiau nuskurdinta ir pilka” (34).

Žmogaus gyvenimo kokybės nuosmukis ir visuomenės irimas. Tarptautinių santykių etikos kontekste nurodoma, jog pasaulyje esama “ekologijos skolos” (51); pirmiausia Šiaurė skolinga Pietums. Kintant klimatui, “atsakomybė yra nevienoda” (52) ir išsivysčiusių šalių didesnė. Popiežius Pranciškus reiškia nuostabą, kad “silpnai reaguojama” į daugybės žmonių ir tautų dramas. Trūksta noro keisti gyvenimo, gamybos ir vartojimo stilių (59), bet, laimei, dedama pastangų “sukurti teisinį pagrindą, nustatysiantį aiškias ribas ir laiduosiantį ekosistemų apsaugą” (53).

Antrame skyriuje “Kūrinijos Evangelija” popiežius minėtąsias problemas aptaria remdamasis Biblijos pasakojimais, pateikia žydų ir krikščionių tradicijos požiūrį ir pabrėžia žmonijos “milžinišką atsakomybę” (90) už kūriniją, glaudų ryšį tarp kūrinijų ir tai, kad “gamtos aplinka yra kolektyvinis gėris, visos žmonijos paveldas, už kurį visi atsakingi” (95). Popiežiaus teigimu, “šiandien turime ryžtingai atmesti nuomonę, jog tai, kad esame sukurti pagal Dievo paveikslą ir gavę įsakymą valdyti žemę, mums leista turėti absoliučią valdžią kitiems kūrinijoms” (67).

(Bus daugiau)

Apie grėsmę Baltijos valstybėms pasaulio spaudoje

Rusijos prezidento Vladimiro Putino agresija prieš Ukrainą iššaukė rimtą susirūpinimą tarp lietuvių, ar panašūs kariniai veiksmai negrėsia Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Pavojus Baltijos valstybėms svarstomas ir pasaulinėje spaudoje. Neseniai Amerikos žurnale *National Review* pasirodė Edward Lucas straipsnis, pavadintas “Putino hibridinis karas prieš Europą” (“Putin’s Hybrid War Against Europe” – *National Review*, May 18, 2015, Volume LXVII, No. 9, p. 22-24). Edward Lucas yra vyriausias žurnalo *The Economist* redaktorius, knygų apie Europos politinę padėtį autorius. Savo straipsnyje Lucas pesimistiškai žiūri į Europos ir Amerikos sugebėjimą tinkamai priešintis Putino agresijai.

Kaip gali Rusija grasinti Europai, klausia Lucas. Juk Rusijos gyventojų skaičius vis tiek daug mažesnis negu Europos, ir Rusijos bendras vidaus produktas (BVP) yra žymiai mažesnis negu Europos ar NATO šalių. Lucas pats atsako į savo klausimą trejopai: Rusija pasiryžusi iškentėti ekonominius sunkumus; Rusija pasiryžusi grasinti ir naudoti karinę jėgą; Rusija pasiryžusi plačiai ir sumaniai meluoti apie savo veiksmus. Anot Edward Lucas, šaltasis karas nepasibaigė – tebuvo kelerių metų pertrauka. Jo nuomone, Vakarai traukiasi, o Rusija laimi.

Anot Edward Lucas, Rusija sėkmingai vedė hibridinį karą Ukrainoje ir tuo būdu 2014 m. kovo mėnesį užėmė Krymą. Lucas teigia, kad ukrainiečiai galėjo priešintis Rusijai Kryme – galėjo užblokuoti oro uostus ir jūros uostus, galėjo užimti kelių sankryžas, galėjo sutramdyti rusakalbių žiniasklaidą. Tada Rusija, kad okupuotą Krymą, būtų buvusi priversta imtis karo veiksmų. Tačiau ukrainiečių kariuomenė neturėjo nei

pakankamai išteklių, nei strateginių planų, nei saugių komunikacijos priemonių tokiam pasipriešinimui. Tad Rusija užėmė Krymą be karinių susirėmimų, ir ta okupacija paskatino Rusiją imtis karinių veiksmų rytinėje Ukrainoje. Rusijos kariniai veiksmai Ukrainoje pažeidžia 1994 m. Budapešto memorandumą, kuriuo Rusija, Anglija ir JAV prižadėjo gerbti Ukrainos teritorinį vientisumą ir susilaikyti nuo bet kokios prievartos Ukrainos atžvilgiu, Ukrainai atsisakius savo branduolinių ginklų. Rusijos kariniai veiksmai Ukrainoje parodė, kad Rusijai Budapešto sutartis yra vien tik bevertis popierius. Tos sutarties sulaužymas, anot Lucas, atveria kelią panašioms puolimams prieš Baltijos valstybes.

Edward Lucas samprotauja, jog Kremlius norėtų, kad NATO subyrėtų, o tai gali įvykti, jeigu Rusija pultų Baltijos valstybes, o Amerika, bijodama trečiojo pasaulinio karo, atsisakytų jas ginti. JAV prezidentas Barack Obama, kalbėdamas Taline, užtikrino, kad “vieno puolimas yra visų puolimas” (“attack on one is an attack on all”). Netrukus po to pareiškimo rusai Estijos teritorijoje pagrobė estų pareigūną Eston Kohver ir nugalėno jį į Maskvą, apkaltindami šnipinėjimu. Ir Vakarai dėl to nesiėmė jokių veiksmų. Lucas pateikia ir kitų pavyzdžių, kurie rodo, jog Rusija norėtų, kad Baltijos jūra būtų Rusijos kontrolėje. JAV žvalgybiniam lėktuvui skraidyti virš Baltijos jūros sutrukdė rusų kariniai lėktuvai.

Į Amerikos protestus Rusija atsakė: “Baltija nėra Amerikos įtakoje, bet Rusijos – yra” (“America is not a Baltic power. Russia is”). Rusija praktikavosi branduolinio ginklo panaudojimą, vaizduodama puolimą prieš Švediją ir Daniją. Tų pratybų išdavoje Nukelta į 3-čią psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

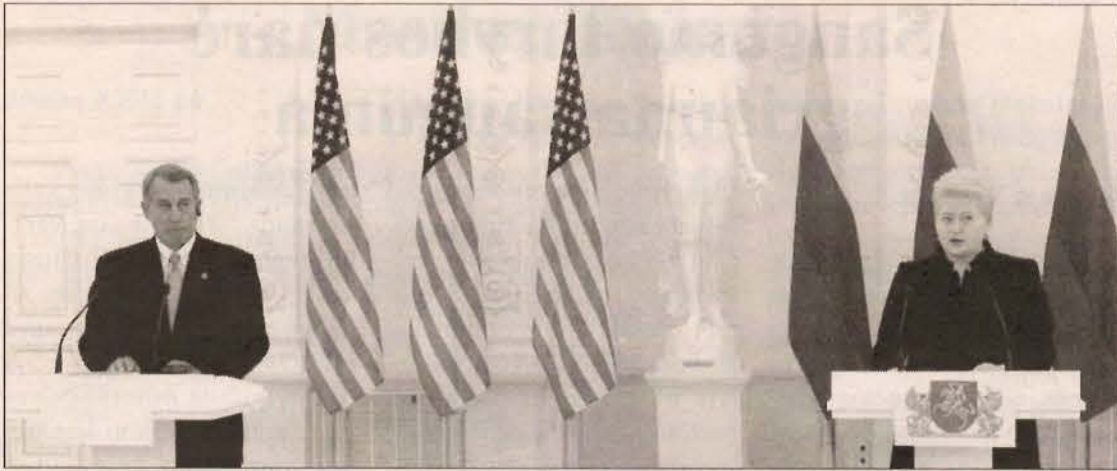
Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, techninė red. V. Tumosienė. **Administratorė** A. Trussow. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

METINĖ PRENUMERATA: \$85 – reguliari (paprastu paštu); \$135 – reg. (1 klasės paštu); \$105 – rėmėjo (paprastu paštu); \$155 – rėmėjo (1 klasės paštu). Oro paštu į užjūrius – \$185, paprastu paštu – \$105 (Kan. dol.); JAV: \$105 – reguliari; \$125 – rėmėjo; \$165 – 1 klasės paštu. JAV prenumeratoriui atsiskaito JAV doleriais.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Prėmimo Lietuvos prezidentūroje JAV Atstovų rūmų pirmininkas J. Boehner ir Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė
Ntr. R. Dačkaus

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

JAV pareigūno vizitas

Lietuvoje birželio 27-28 d.d. lankėsi JAV Atstovų rūmų pirmininkas John Boehner. Prezidentė Dalia Grybauskaitė su svečiu aptarė Lietuvos ir regiono saugumo klausimus, padėtį Ukrainoje, Lietuvos ir JAV karinį ir ekonominį bendradarbiavimą. Prezidentės teigimu, JAV labai konkrečiais veiksmais prisideda prie Lietuvos ir viso regiono saugumo – keletą dienų anksčiau buvo nuspręsta Lietuvoje ir kitose 5 Europos šalyse dislokuoti JAV karinę techniką, anksčiau JAV priėmė sprendimą skirti 1 bln. dolerių regiono saugumui didinti. Šios valstybės kariai sėkmingai dirba su Lietuvos kariais, dalyvauja bendrose pratybose. J. Boehner pabrėžė, kad Rusijos keliama grėsmė reikalauja ryžtingų veiksmų ir JAV taip supranta, suteikda-

ma paramą ne tik Lietuvai, bet visiems savo partneriams regione.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė sakė, jog Lietuvai labai svarbu, kad JAV kuo greičiau palengvintų energetinių išteklių, įskaitant suskystintas dujas, eksportą į Europą. Anot prezidentės, toks JAV sprendimas ne tik pakeis Europos energetikos rinką, bet ir turės įtakos geopolitinei būklei regione.

Skaičiuojama, kad JAV plėtojami patvirtinti projektai suskystintų dujų gamybos apimtis iki 2018 metų padidintų 30 bln. kubinių metrų per metus – tai yra maždaug 10% dabartinės suskystintų gamtinių dujų (SGD) rinkos pasaulyje. Baltijos šalys per metus suvartoja apie 4 bln. kubinių metrų gamtinių dujų.

Priims 250 pabėgėlių

Vyriausybės posėdyje birželio 22 d. pritarta, kad sprendžiant migrantų krizę Viduržemio jūroje, Lietuva galėtų priimti iki 250 Europos komisijos skirstomų pabėgėlių. Tokių skaičių pabėgėlių iš Europos sąjungos valstybių bei trečiųjų šalių Lietuva galėtų priimti iki 2018 m. birželio 30 d., nurodoma vyriausybės nutarime.

Posėdyje socialinės apsaugos ir darbo ministrė Algimanta Pabedinskienė ir sveikatos apsaugos ministrė Rimantė Šalaševičiūtė kėlė klausimą dėl papildomo finansavimo poreikio valstybės biudžete, tačiau premjeras Algirdas Butkevičius pabrėžė, kad kol kas priimamas „politinis sprendimas“, o pinigų bus ieškoma vėliau. Apie tai, kad Lietuva galėtų priimti iki 250 pabėgėlių, prezidentė Dalia Grybauskaitė pareiškė dar tada, kai Ministrų kabinetas laikėsi pozicijos dėl 50-ies pabėgėlių priėmimo.

Pabėgėlių perkėlimą finansuojant Europos komisijai ir jai taikant vienkartines išmokos mechanizmą, pabėgėlius priimanti valstybė vykdytų

perkėlimą savo lėšomis, o vienkartinė išmoka būtų mokama tik „tinkamai atsiskaičius“ Europos komisijai. Ji yra paskelbusi, kad už vieno pabėgėlio perkėlimą priimančiai valstybei mokėtų po 6,000 eurų.

Skaičiuojama, kad pabėgėlio įsijungimo Lietuvoje laikotarpis, priklausomai nuo asmens pažeidžiamumo, Pabėgėlių priėmimo centre gali trukti nuo 8 mėnesių iki metų, o savivaldybės teritorijoje – nuo 13 iki 60 mėnesių.

Vieno asmens išlaikymas įsijungimo laikotarpiu Pabėgėlių priėmimo centre gali kainuoti nuo maždaug 5,000 iki 7,400 eurų, o savivaldybės teritorijoje – nuo 8,000 iki beveik 37,000 eurų.

Europos komisija paprašė valstybių narius per dvejus metus priimti 20,000 Sirijos pabėgėlių ir paskirstyti dar 40,000 į Italiją ir Graikiją plūstančių prieglobsčio prašytojų iš Sirijos ir Eritrėjos prašymų. Pagal Briuselio siūlymus, Lietuva priimtų 207 pabėgėlius ir turėtų apsarstyti 503 prašymus dėl pabėgėlio statuso suteikimo.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

Apie grėsmę Baltijos valstybėms...

Atkelta iš 2-to psl.

Švedija ir Danija stengiasi padidinti savo gynybos pajėgumus. Suomija ir Lenkija įsigijo karinių raketų („joint air-to-surface standoff missiles“). Lucas pastebi, jog Lenkija, staigaus Baltijos valstybių užpuolimo atveju, išipareigojusi trečdalį savo karinių pajėgų skirti jų gynybai. Tačiau Lucas abejoja, ar to pakaks, ar suspės kitos NATO priklausančios Europos valstybės atvykti į pagalbą. NATO užtikrina, kad yra pasiruošusi reaguoti į greitą puolimą, bet anot Lucas, NATO valstybių karinės galiybės yra ribotos. Jo nuomone, Baltijos saugumui būtina reikalinga Amerika, bet jis klausia – ar Amerikai būtina reikalingas Baltijos saugumas?

Lucas taip pat pabrėžia, kad Rusija savo politiniams tikslams pasiekti yra pasiryžusi papirkti įvairius politikus, akademikus, žiniasklaidos atstovus. Ji suteikė 9 milijonų eurų paskolą Prancūzijos Nacionalinio fronto vadovei Marine Le Pen. Rusija finansiškai rėmė buvusį Vokietijos kanclerį Gerhard Schroeder, kad šis pritartų sutarčiai su Rusijos „Gazprom“ bendrove. O palikęs valdišką darbą, Schroeder pats pradėjo dirbti „Gazprom“. Tačiau Lucas mato ir prošvaisčių. Skandinavų valstybės, įskaitant ir NATO nepriklausančias Švediją ir Suomiją, paskelbė bendrą pareiškimą, smerkiantį Rusijos karinius manevrus ir karinių pajėgų didinimą, kas iššaukė Rusijos užsienio ministerijos pasipiktinimą.

Kanados spauda taip pat kreipia dėmesį į Baltijos valstybėms grėsiantį pavojų. Balandžio 21 d. Kanados laikraštis *National Post* išspausdino David Blair straipsnį „Ar naudotumėme branduolinius ginklus prieš Rusiją Estijai išgelbėti?“ („Would we nuke Russia to save Estonia?“). Straipsnis pirma pasirodė Anglijos laikraštyje *The Daily Telegraph*. Jame korespon-

dentas David Blair aprašo savo susitikimą su Estijos prezidentu Toomas Hendrik Ilves. Prezidentas Ilves išreiškė susirūpinimą, kad prie Estijos sienos vyksta Rusijos kariuomenės pratybos, kuriose dalyvauja tarp 40,000 ir 80,000 karių. Prezidentas Ilves taip pat pasiskundė, kad Rusijos kariniai lėktuvai dažnai perskrenda Estijos orinę erdvę. Estija vykdo NATO reikalavimą pašvęsti 2% valstybinių pajamų gynybai. Tačiau Estijoje yra 1,3 mln. gyventojų, o Estijos kariuomenė yra nedidelė. Estija viena yra bejėgė apsiginti.

Prezidentas Ilves norėtų, kad NATO Baltijos valstybėms paskirtų nors vieną brigadą kariuomenės – tie kareiviai nuolat būtų dislokuoti Baltijos valstybėse. Tačiau NATO į tai neatsiliepė. Pasirodo, kad 1997 m. NATO pasirašė sutartį su Rusija, kurioje prižadėjo nedislokuoti kariuomenės naujų NATO narių teritorijose. NATO turi 5,000 karių, pasiruošusių greitai (per 48 valandas) ateiti į pagalbą, bet prezidentas Ilves nemano, kad kariai suskubtu laiku. Estijos prezidentas baiminasi, kad Rusijos kariuomenė gali kaip mat pasiekti Kaliningrado sritį ir užkirsti kelią NATO pajėgoms.

Gegužės mėnesį trijų Baltijos valstybių gynybos ministrai bendru laišku kreipėsi į NATO karinių pajėgų vyriausiąjį vadą, prašydami, kad Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje

būtų nuolat dislokuota NATO kariuomenės brigada Rusijos agresijai sustabdyti. Prašoma kiekvienam kraštui dislokuoti po vieną NATO kariuomenės batalioną, turintį tarp 700 ir 800 karių, kurie galėtų keistis, panašiai kaip dabar vyksta NATO oro pajėgose, kurios rotaciniu būdu saugo Baltijos valstybių oro erdvę. Anot *National Post* korespondento Michael Byers, tokia kariuomenės kaita galbūt nebūtų pažeista 1997 m. sutarties nuostata, kad „esminiai kariniai daliniai“ („substantial combat forces“) Baltijos valstybėse nebus dislokuojami. (Michael Byers: „Eurofighters over Tallinn, and NATO in a bind“, *National Post*, May 25, 2015).

Birželio 24 d. Briuselyje vyks NATO gynybos ministrų posėdis – jame gali būti svarstomas NATO karių brigados dislokavimas Baltijos valstybėse. Kanados gynybos ministras Jason Kenney pareiškė, kad Kanada rimtai svarsto galimybę prisidėti prie tokios brigados. (Matthew Fisher str. *National Post* gegužės 28 d. – „Canada would consider deploying troops if NATO puts base in Baltic states: Jason Kenney“). Balandžio mėnesį Kanados premjeras Stephen Harper pareiškė, kad Kanada siųs 200 karinių patarėjų į vakarų Ukrainą.

Pagal JAV ir Kanados spaudą parengė Rimas Černius, Draugas, 2015.VI.9

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi.

Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ◆ ieškiniai dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentai ir įgaliojimai
- ◆ palikimų administravimas
- ◆ nekilnojamo turto sandoriai
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS ADRESAS: 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

Birželio 14 d. Kanados kankinių šventovėje, Midlande lietus privertė dalyvius perkelti Kryžiaus kelių maldas į šventovės koplyčią, užuot juos atlikus lauke prie įrengtų stočių, supančių šventovės šventorių. Maldas atliko kun. Paulius Rudinskas, OP, o kryžių nešė kun. Raimundas Bukauskas, OFM

Ntr. I. Ross

Ekskursijos išpūdžių kraitelė...

Baigiantis mokslo metams, Kauno Stasio Lozoraičio vidurinės mokyklos 3 ir 4 klasių pradinukams surengėme gyvą patriotinio ugdymo pamoką – išvyką į Vilnių. Lankėmės Tuskulėnų rimties parke, Signatarų namuose ir LR Prezidentūroje. Mokiniai lydėjo pradinukų veiklios mokytojos – Jūratės Valatavičienės, Alma Murzinės bei Violeta Mickevičienės.

Tuskulėnai – tai sovietinių okupantų žiaurumo gyvo liudijimo vieta. Šioje teritorijoje buvo užkasami 1944-1947 metais čekistinių budelių nužudyti žmonės. Tuskulėnuose mus sutiko vyresnioji edukologė Aistė Bajoriūnaitė. Ji, naudodama vaizdines priemones, mokinius supažindino su Tuskulėnų istorija.

Šiek tiek pasivaikščioję Vilniaus senamiestyje, pasukome į Signatarų namus, kuriuose 1918 metais vasario 16 dieną buvo pasirašytas nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo Aktas. Signatarų namuose vedlės mokinius supažindino su pastato paskirtimi ir jame esančia paroda, su istorinį Aktą pasirašiusių žmonių gyvenimu, veikla, dailininko Rimgaudo Žebenkos nutapytais jų portretais.

Ir štai – Lietuvos respublikos Prezidentūra. Mokinukai vis klausinėjo, ar pamatys prezidentę? Deja, su pačia prezidentė gal pabendrausime kitą

• Reikia mums iškirsti langus į visas puses, nes tik gerai suprastas visuotinumai gali apvaisinti tautinį individualumą. (J. Eretas) • Rašymas, atrodo, ir labai rimtas dalykas, ir kai kuriais atžvilgiais žaidimas. (K. Barėnas) • Auka bei talka lietuviškajai spaudai – parama savai tautai.

kartą? Lietuvos Prezidento instituciją įkūrė Valstybės taryba 1919 metais ir tų pačių metų balandžio 4 dieną ji išrinko Antaną Smetoną pirmuoju Lietuvos prezidentu. Priėmimų reprezentacinėje salėje buvo leista ir fotografuoti. Fotografavomės prie skulptoriaus Juozo Zikaro sukurtos skulptūros „Laisvė“. Žiūrėdami Prezidentūroje dailininko Jono Mackevičiaus sukurtus išraiškingus ir įtaigius paveikslus „Vytautas Didysis prie Juodųjų jūrų“ ir „Lucko suvažiavimas“ mokiniai tarsi pakartojo kai kurias pradines Lietuvos istorijos žinias, gautas mokyklos klasėje. Dar bus išsimintinesnis ir Vytautas Didysis bei jo nuveikti darbai stiprinant Lietuvos valstybę.

Greitai baigėsi diena. Namų mokiniai grįžo su didelių išpūdžių kraitelėmis, kuriuos žadėjo išdalinti ir savo tėveliams, kad su jais dar kartą drauge pasklaidytų Lietuvos istorijos puslapius.

(Sutrupinta)

Zigmas Tamakauskas,
Lietuvos Sąjūdžio Kauno skyriaus Švietimo komiteto pirmininkas

Saugumo tarybos narė griaua saugumą

Atkelta iš 1-mo psl.

Pasak jos, yra išmontuotas Alytaus sniego kalnas, neveikiantis Kupiškio krizių centras, milžiniškos sporto arenos, reikalaujančios didelių išlaikymo sąnaudų, stovi kaip paminklai netoliaregiškumui. „Tačiau išvadų nedarome. Mokslo ir verslo slėnyje Švietimo ministerijos finansuoti lazeriai, kainavę dešimtis milijonų, panaudojami vos 12%, o Ūkio ministerija vėl planuoja panašias investicijas“, sakė D. Grybauskaitė. Prezidentės teigimu, skirstant 2014-2020 metų Europos sąjungos paramą reikia orientuotis į iniciatyvas, kurios padeda spręsti žmonėms rūpimas problemas, į projektus, kuriančius darbo vietas, o ne papildomą infrastruktūros išlaikymo našą valstybės biudžetui.

„Dideliu ekonomikos stabdžiu tapo nelanksti mūsų darbo rinka. Žmonės skundžiasi, kad neturi darbo, verslininkai tvirtina, kad neranda darbuotojų. Net 70-čiai nuošimčių darbdavių trūksta kvalifikuotos darbo jėgos, o 55% jaunimo dirba jų išsilavinimo neatitinkantį darbą. Konkurencingumo tyrimai rodo, kad darbo santykiai Lietuvoje yra reguliuojami griežčiausiai Europos sąjungoje. Tai kasmetinėje ataskaitoje tvirtina ir Europos komisija. Pastabų dėl to nuolat gauname ir iš Europos komisijos, ir iš tarptautinių ekspertų“. Tačiau ji teigė, kad būtini sprendimai negali būti paklaidinti socialiniame modelyje, ir vyriausybė privalo įgyvendinti bent kelias priemones, reikšmingiausias darbo santykiams liberalizuoti. „Bet tai būtina daryti, kaip ir daro visa Europa, tariantis su visais socialiniais partneriais. Čia buldozerio metodas netinka“, sakė šalies vadovė.

Lietuva yra pažangi ir ekonominės gerovės žingsniui pasirengusi valstybė ir trūksta

tik kryptingų sprendimų, kad šalies ekonomika augtų greičiau ir būtų patrauklesnė verslui plėtoti, tvirtino ji. „Tik tuomet ženkliai, o ne minimaliai padidėtų algos, gyvenimas šalyje būtų prognozuojamas, mažėtų ilgalaikių problemų – stabilizuotųsi ‘Sodra’, jaunimo emigracija, nyktų socialinė atskirtis. Jau pasiekėme, kad kiekvienam sprendimui būtų taikomas antikorupecinis vertinimas. Būtina matuoti ir ekonominio naudingumo bei šalies konkurencingumo matu... Tačiau kol kas valstybinė įmonė Registrų centras už viešų duomenų teikimą susižeria dešimtis milijonų eurų. O Susisiekimo ministerija, tiesiogiai atsakinga už prieinamas ir patogias vartojimui duomenų bazes, dar tik skrebena Atvirų duomenų koncepciją planuodama, kaip paprasčiau ‘įsisavinti’ ar ‘pasisavinti’ informacinei visuomenei skatinti skirtus europinės paramos milijonus“.

Jos teigimu, Lietuvoje jau išleisti 38 mln. eurų, kuriant elektronines sveikatos paslaugas. Tačiau tai nesumažino eilių poliklinikose ir nepagerino gydytojų darbo sąlygų. Pasak D. Grybauskaitės, didelis mažos šalies privalumas yra ir informacijos technologijos. „Deja, Lietuvoje tai, kas su jomis susiję, dažnai tampa ne valstybės pažangos ir kokybės ženklu, o kenksmingo pasipiniginavimo simboliu. Todėl svarbu kiekviename žingsnyje kovoti su korupcija, kuri išlieka vienu pagrindinių stabdžių gerovės valstybės kūrimo kelyje. Kol kas kova su korupcija lieka geriausiu atveju – formalumas“, sakė prezidentė.

Savo pranešime ji taip pat paragino ieškoti „konkreto sprendimo“ dėl dvigubos pilietybės, ir parėmė referendumo idėją, sakydama, kad šiuo klausimu reikia visos tautos apsisprendimo. Demografinė padėtis ir jaunimo emigracija išlieka didžiulė problema, o

dėl jaunimo išvykimo šalis praranda „išsilavinusią, veržlią, technologijas įvaldžiusią kartą“. „Valstybės pareiga išlaikyti arba atkurti ryšį su savo piliečiais. Nors Konstitucija dėl dvigubos pilietybės yra griežta, laikas ieškoti konkreto sprendimo, kaip padėti išsaugoti pilietybę užsienyje gyvenantiems Lietuvos žmonėms, nepažeidžiant nacionalinių saugumo interesų. Ne duoti ar dovanoti, o išsaugoti prigimtą teisę ir vieną svarbiausių įrašų ne tik pase, bet ir gyvenime“. Kaip žinia, seimas šiuo metu svarsto iniciatyvą kitąmet su seimo rinkimais surengti referendumą dėl dvigubos pilietybės įteisinimo.

Valstybės socialinė politika turi keistis, būtina skirti didesnę dėmesį vaikų globai ir įvaikinimui, sako prezidentė Dalia Grybauskaitė. „Valstybės socialinė politika turi keistis, kad niekas nebūtų paliktas likimo valiai“, pabrėžė prezidentė. Ne tik skurdas, bet pirmiausia abejingumas suskirsto visuomenę į socialines grupes ir suklijuoja etiketes.

„Žmogaus savijautą šalyje lemia kiekvieno mūsų požiūris į šalia esantį. Visuomenės brandą rodo valstybės ir kiekvieno mūsų gebėjimas padėti sergančiam, vargstančiam, senstančiam ar suklupusiam žmogui“.

D. Grybauskaitės teigimu, iškalbingiausias dabartinės socialinės politikos atspindys – požiūris į beglobius vaikus. Jos manymu, surasti šeimas šiuo metu įvairiose globos įstaigose augantiems 4,000 vaikų nėra neįveikiamas tikslas. „Paskatinę vaikų globą ir įvaikinimą, dabartinę sistemą galėsime perorientuoti į kitas socialines paslaugas. Visuomenei senstant, jų poreikis vis didės“. Pasak jos, vietoje vaikų globos namų galėtų kurtis pagalbos centrai.

Įvertintas, įvardintas ir pasmerktas komunistinis paveldas

Seimo Kovo 11-osios Akto salėje gegužės 22 d. vyko konferencija „Lietuvos gyventojų sovietinio genocido organizatoriai ir vykdytojai: istorinis, moralinis ir teisinis atsakomybės įvertinimas“. Konferencijos rengėjai – Lietuvos respublikos seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuokupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisija, Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga, Istorinės atminties ir valstybingumo tvirtinimo visuomeninė taryba, dvidešimt septynių nevyriausybinių organizacijų, padedančių stiprinti Lietuvos valstybės gynybinius pajėgumus atstovai. Į konferenciją buvo pakviesti ir atvyko per 300 visuomeninių bei valstybinių orga-

nizacijų narių. Konferencija, išklausiusi dr. A. Liekio, LGGRT centro generalinės direktorės B.T. Burauskaitės, plk. A. Dudavičiaus ir V. Keršansko, prof. O. Voverienės, LKKAS pirmininko V. Zabielsko, kun. R. Grigo, laisvės kovų dalyvio P. Girdzijausko ir Š. Valentinavičiaus, advokato V. Zabielos, Atkuriamojo seimo deputatės Z. Šličytės ir signataro A. Endriukaičio pranešimus, priėmė rezoliucijas dėl 1941 m. birželio 23 d. sukilimo įtvirtinimo teisės aktu, dėl kunigo Juozo Zdebskio žūties išaiškinimo ir dėl II Pasaulinio karo kapų miestų ir miestelių centruose bei kitokių sovietinio paveldo paminklų.

J. Burokas

Lietuviai Kanados valstybės tarnyboje

Lietuvos vyriausybė apdovanojo du Kanados pareigūnus Marių Grinių ir Andrių Rasiulį už paramą Lietuvai. Apdovanojimą Lietuvos ambasadoje Otavoje įteikė Lietuvos krašto apsaugos ministeris Juozas Olekas.

IRENA ROSS

Kas jie? Iš kur jie? Už ką Lietuva juos apdovanojo? Tai dviejų atskirų pokario lietuvių imigrantų šeimų atžalos – abu gimę Kanadoje, abu baigę mokslus Ontario provincijoje. Įgiję pasirinktas specialybes abu dirbo atsakingose pareigose Kanados federacinės vyriausybės įstaigose. Pareigos ir tarnyba juos ne kartą vertė kuriam laikui išvykti iš Kanados. Nors jie užaugo ir mokėsi atskirai, vienas kito nepažinodami, tarnybos keliai juos suvedė itin artimam bendradarbiavimui, atliekant Kanados vyriausybės užduotis, o kartu ir prisidedant ir prie Lietuvai labai svarbių darbų. Už paramą stiprinant Lietuvos krašto apsaugą ir jos tarnybas 2015 m. sausio 20 d. ministeris J. Olekas jiems abiemis įteikė Lietuvos Krašto apsaugos ministerijos medali, skiriamą civiliams. Medalis įsteigtas kaip padėka padedantiems stiprinti Lietuvos nepriklausomybę.

Pradėkime nuo pradžių. Kas jie? Tai Marius Grinius (gimęs 1949 m.) ir Andrius Rasiulis (gimęs 1955 m.), abu neseniai po ilgų tarnybos dešimtmečių tapo pensininkais, tačiau ir toliau dirba privačiuose darbuose, kur praverčia jų patirtis ir žinios.

Pirmiausia noriu papasakoti apie Marių Grinių. Jis gimė Cochrane (ON), vaikystėje trumpai gyveno Moose Factory, Moosonee, tačiau visas moksleiviškas gyvenimas ir ankstyvoji jaunystė praleista Hamiltone. Šiame mieste Marius baigė pradžios mokyklą bei žinomą gimnaziją – *Cathedral Boys School*. Hamiltone dar tebegyvena jo motina Elvyra Bajoraitienė, aktyvi šio miesto lietuvių bendruomenės narė. Tarp kitko, Marius yra taip pat Hamiltone gyvenusio pulk. Juozo Giedraičio (jis palaidotas Šv. Jono kapinėse, Mississaugoje) vaikaitis. Kaip ir daugelis lietuvių vaikų, Marius 10 metų lankė Hamiltono lietuvišką šeštadieninę vysk. Valančiaus mokyklą, priklausė vilkiukams ir skautams; stovyklavo jų stovyklose Delhi, Vasagoje ir "Romuvoje" (arti Huntsville miesto). Su Hamiltone gyvenančiais tautiečiais Marius bendravo iki pat išvykimo studijuoti į Kingstoną.

Marius 1967 m. įstojo mo-

kytis į vieną iš įžymiausių Kanados karo mokyklų, kurios ruošia karininkus mūsų valstybei: Kanados karališkąją karinę kolegiją (Royal Canadian Military College) Kingstone, veikiančią nuo 1876-ųjų metų. Joje studijas baigė 1971-aisiais ir iki 1979 m. atliko tarnybą įvairiose vietose: Kvebeke, New Brunswick provincijos karo mokykloje, D. Britanijoje bei Vakarų Vokietijoje. Po šios tarnybos Marius pra-

Lietuvos ambasadoje Otavoje po apdovanojimo stovi (iš k.) A. Rasiulis, Lietuvos KAM ministeris J. Olekas, M. Grinius

dėjo dirbti Kanados užsienio reikalų ministerijos tarnyboje (Canadian Foreign Service), kurioje ir dirbo iki išėjimo į pensiją.

Prieš išsamiau rašant apie Mariaus Griniaus diplomatinę karjerą, reikia paminėti, kad 1986-87 m. Mariui teko gana artimai bendrauti ir bendradarbiauti su Andriumi Rasiuliu. Jie abu priklausė Kanados delegacijai, kuri lydėjo Otavos paskirtą aukšto rango pareigūną į svarbius NATO pasitarimus Londone, Paryžiuje ir Bonoje. Tuo metu juokaudami tarpusavyje jie save vadino Lietuvos pasiuntiniais (The Lithuanian Delegation).

Mariaus diplomatinę karjerą prasidėjo paskyrimu į Kanados ambasadą Tailando sostinėje Bangkoke; po trejų metų, grįžęs į Otavą, dirbo Ginklų kontrolės ir nusiginklavimo skyriuje (Arms Control and Disarmament Division). Netrukus 1986-1990 m. buvo paskirtas Kanados atstovybės prie NATO Briuselyje pirmuoju sekretoriumi. Bet greitai teko vėl grįžti į Bangkoką; vėliau tarnybos keliai nuvedė į Vietnamą, Hanojuje steigiant Kanados ambasadą. Joje ir liko dirbti ypatinguoju įgaliotiniu (Charge d'affaires). Trejetas metų bu-

vo skirta darbu Kanados sostinėje Pietryčių Azijos skyriaus direktoriumi (Southeast Asia Division). Ir vėl Marius buvo pasiųstas į Hanojų, kur 1997-1999 m. buvo Kanados ambasadoriumi Vietname. Po diplomatinės tarnybos – trumpas atokvėpis kitokiame darbe: 1999-2001 dirbo Otavoje Privy tarybos socialinės plėtros sekretoriato vyriausiojo analitiku (Principal Analyst, Social Development Secreta-

riat, Privy Council Office). Po šio darbo vėl diplomatinė tarnyba. Mariui teko dvigubos pareigos – būtent tuo pat metu buvo ambasadoriumi ir Pietų, ir Šiaurės Korėjai. Teko vykdyti ir kitas vyriausybės užduotis – atstovavo Kanadai Jungtinių Tautų organizacijoje kaip ambasadorius, Ženevoje vykstant nusiginklavimo konferencijai. Pačios paskutinės pareigos vyriausybės tarnyboje 2010 – 2012 prieš pat išeinant į pensiją – Otavoje valstybiniame gynybos departamente tarptautinio saugumo politikos direktorius (Director-General International Security Policy, Department of National Defence). Taigi, Mariaus karjera Kanados užsienio reikalų ministerijoje buvo labai įvairi bei atsakinga. Tuo pat metu jis neliko abejingas ir Lietuvos reikalams.

Išėjęs į pensiją, Marius su žmona ir dviem moksleiviško amžiaus sūnumis tebegyvena Otavoje. Nuo 2014 m. gruodžio mėn. prityręs diplomatinio darbo specialistas tapo Kanados Gynybos ir užsienio reikalų instituto nariu (Fellow of Canadian Defence and Foreign Affairs Institute – dabar jis pavadintas Canadian Global Affairs Institute)

(Bus daugiau)

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Mokslininkų atradimas pasitarnaus sveikatai

Kanados mokslininkai atrado, kaip paversti žmogaus kraujo ląsteles įvairiomis nervų ląstelėmis, ypač tomis, kurios sukelia skausmą, neįturtumą ir kitus pojūčius. Naujoji technologija mokslininkams leis bandyti galimus vaistus, gydant skausmą priklausomai nuo kiekvieno paciento genetikos ypatybių. Tuo įsitikinęs atradimo autorius prof. Mick Bhatia, Hamiltono McMaster universiteto mokslininkų grupės vadovas, kamieninių ląstelių ir vėžio tyrimų instituto direktorius. Jo teigimu, paėmus paciento kraujo pavyzdžius ir iš jo laboratorijoje išauginus centrinės ir periferinės nervų sistemų ląsteles, bus galima taikyti specializuotą gydymą kiekvienam žmogui. Tai pirmasis toks bandymas medicinos pasaulyje. Lig šiol

mokslo tyrimams naudojamos gyvūnų (žiurkių) ląstelės ne visad veikia taip kaip žmogaus. McMaster universiteto mokslininkai tikisi, kad šis atradimas padės sukurti naujus vaistus, kurie bus taikomi gydymui, paveikiant tik periferinę nervų sistemą, ir išsaugant smegenis bei centrinę nervų sistemą nuo gydymui naudojamų opiatų ir narkotikų poveikio.

Mick Bhatia grupė ir toliau rengiasi daryti kraujo ląstelių tyrinėjimus, siekdama iš jų pagaminti motorinių (judėjimą nulemiančių) ir kitos kilmės neuronų, kurie, galbūt, persodinti į smegenis, galės tarnauti kaip veiksmingas būdas, gydant Alzheimerio, Parkinsono, Lou Gehrig ir kt. ligas. Tyrinėjimų eiga ir rezultatai paskelbti žurnale *Ląstelė*.

Senatvė ir skolos

Kanados pensininkai – netik labiausiai gausėjanti gyventojų grupė, bet ir patirianti didžiausių finansinių sunkumų senatvėje. Federacinio bankrotų priežiūros įstaigos studija atskleidžia, kad 2014 metais 10% paskelbusių bankrotą buvo sulaukę 65+ metų kanadiečiai. Tai penktadaliu daugiau nei 2010 m. Viena iš šio reiškinio priežasčių – ilgesnė gyvenimo trukmė, tvirtina Vanier šeimos instituto tyrinėtojai. Kita priežastis – pensijinį amžių 42% kanadiečių pasiekia, turėdami skolų perpus daugiau nei 1999 m. Tyrimų studija parodė, kad dažniausiai finansiniai nepriekliai patiriami, jei susergama nepagydoma ar nuolatinio ilgo gydymo reikalaujanti liga. Pensininkai ir priešpensijinio amžiaus kanadiečiai sukaupe didžiausias skolas. Iš

asmeninio bankroto paskelbimo siekusių pensininkų jų vidutinės, niekuo nepadengtos skolos dydis – beveik \$70,000. Kanados statistikos agentūros duomenys skelbia, kad 2014 m. paskutinį ketvirtį skolos ir pajamų santykis buvo 163%. Tai reiškia, kad kiekvienam realių pajamų doleriui tenka \$1.63 skolos.

Kai kurie kanadiečiai savo saugią ir aprūpintą senatvę užsitikrina parduodami išmokėtus būstus, tačiau daugeliui sveikatos išlaidos, skyrybos ar darbo praradimas senatvėje sukelia daug finansinių rūpesčių. Kanados bankas ir kitos finansinės institucijos įspėja, kad asmeninės kanadiečių skolos gali prisidėti prie valstybės ekonomikos sunkumų. Jie ragina pradėti kaupti santaupas senatvei kuo anksčiau.

Ateities kelias – be vairuotojų?

Centrinės Šiaurės Amerikos verslo sąjungos (*Central North American Trade Corridor Association*) verslininkai ir mokslininkai bando paversti gerai žinomą kelią 83, vedantį nuo Teksaso per Oklahomą, Kansas, Nebraską, Pietų ir Šiaurės Dakotos valstijas (JAV) į Manitobą (Kanada), paversti saugesniu krovinių gabenimo traku. Vis labiau didėjant prekybai tarp Kanados ir JAV, šiuo keliu keliauja didžioji dalis krovinių, nes naftotiekiai nepajėgia pumpuoti naftos žaliavos, ją tenka vežti automobiliais. Tai kelia saugumo ir aplinkos taršos sunkumų. Susisiekimo specialistai ir mokslininkai, remiant verslininkams, svarsto

galimybę sukurti naują krovinių kelią tarp Meksikos, JAV ir Kanados, kuriuo krovinius vežtų ateities automobiliai – be vairuotojų. Jų kūrėjai ir inžinieriai jau bando tokius automobilius, kuriuose vairuotojus pakeičia GPS. Tokie automobiliai be vairuotojų galėtų keliauti be privalomų sustojimų poilsui, būtų mažiau vargūs ar neatidumo, mažiau grėsmės aplinkos taršai. Šio sumanymo autoriai sutinka, kad, kuriant tokį ateities krovinių gabenimo kelią, būtina gera elektroninės ryšių ir automobilių valdymo sistemos apsauga, nes piktavaliai išlaužėliai galėtų padaryti daug nuostolių ir verslui, ir gamtai.

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

LIETUVIŲ TELKINIUISE

“Papartis žydėjo vėl...”

EDMUNDAS
PETRAUSKAS

Kanados Londone kasmet jau septintose šventinėse Joninėse vėl žydėjo paparčiai... Petro Sergaučio laukų, vejelių ir gėlių sodyboje, mieste šiauriniame pakrašty.

Atvyko arti septyniasdešimt jaunutėlių (dar ir ant rankų) iki ciklių devyniasdešimtmečių su lazdelėmis, bet dar gana greitų (atsiimant savo laimėtus laimikius)...

Žavinga diena tik prieš tai grasino Joninių šventės sekmadieniui perkūnais, žaibais ir lietumi. Gi sekmadienio rytas ir diena išaušo lyg rengėjų užkerėtai užsakyta.

Paeiliui antrus metus šventę rengė KLB Londono apyl. valdyba, sumaniai vadovaujama Aldonos Valaškevičienės ir jos pagalbininkų, pa-

ties Petro, I. ir A. Paransevičių, T. ir A. Long, L. Naruševičiūtės, A. ir D. Bansevičių (su Mišioms patarnaujančiu Jokūbu, Astute ir Daivute) bei

S. Kudirkienės ir apyl. valdybos narių.

Gaivus vėjas, saulės šildomas, atpūtė svetelius ir kun. Aurelijų K. Kasparavičių,

OFM, pro trispalvę prie parngtos dailios maldavietės, klevo lapo ir trispalvės įrėmintos bei gėlėmis papuoštų stalų. Taikliu gamtai, jos apsaugai ir Tėvų pagerbimui (pradedant Kūrėju Viešpačiu) pamokslu, vyko pamaldos, grojant muz. Ritai Vilienei, giedant visiems, vedant “Pašvaistės” choro likučiu. Dalyvavo muz. A. Petrašiūnas, jn, dr. D. Andrulionis.

Po Mišių Aldona trumpai sveikino, dėkojo, įteikė paramos dovaną “Pašvaistės” penketukui, vykstantiems (gal paskutinį kartą, nebent... stebuklas) į X Dainų šventę Čikagoje. Vyko puikiai parngtos vaišės.

Deja, nebuvo šokių, akordeono jiems ir ... dainoms. Kai kas bandė dainuoti... Linksmo “cezariškai” pasirėdęs laurais ir toga Arūnas Paran-

sevičius su savo įprastu humoru ir loterija su gražuole Alicija. Stalas linko laimikiais apkrautas. Gėles laimėjo kun. Aurelijus.

Svečias, ilgalaikis KLB Rodney apyl. pirm., 91-metis Jonas Statkevičius nešė pintinę gėrybių.

Skirstymasis užsitęsė iki penktos. Rengėjams liko ir vėl visa “betvarkė”. Iki ateinančių metų!

LONDON, ON

ATEINANTĮ SEKMADIENĮ bus išleidžiamas paskutinis Žiniaraštis prieš vasaros pertrauką, po kurios Žiniaraštis pasirodys tik rugpjūčio 16 d. Todėl ateinančio sekmadienio žiniose pateiksime ir sąrašą užprašytų Mišių, kurios sekmadieniais bus aukojamos per tą laikotarpį.

SUVALKŲ KRAŠTO IŠEIVIJOIS SAMBŪRIS (SKLIS) šiais metais vėl rengia Šeimų stovyklą “Romuvoje” rugpjūčio 22-30 dienomis. Stovyklavimo pradžia – rugpjūčio 22, šeštadienį, 4 v.p.p., o uždarymas – rugpjūčio 30, sekmadienį, 1 v.p.p. Kaina šeimai – \$240 ir \$20 nario mokestis; paskiram asmeniui – \$120 ir \$10 nario mokestis. Trumpiau stovyklaujantiems: šeimai už dieną – \$50, o paskiram asmeniui – \$25. Rugpjūčio 29, šeštadienį, bus sekmadieninės Mišios ir po jų – bendra vakarienė. Tos vakarienės kaina: suaugusiam – \$7, o vaikui – \$5. SKLIS visiems užtikrina švaros reikmenis, kavą, tvarką, saugumą, bendrą dainą prie laužo ir gerą poilsį. Maistas ir gėrimai – asmeniškai. Norinčius stovyklauti prašome kreiptis į Praną Vilkelį tel.: 905 279-1867 arba el. paštu: lac_pranas@hotmail.com.

SEKMADIENIŲ IR ŠVENČIŲ MIŠIOS aukojamos 3 v. p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

LIEPOS 12, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Daną Chainauskienę. **Inf.**

• Lietuvos Dukterų draugijos metinis Detroito skyriaus susirinkimas įvyko š.m. balandžio 26 d. Skyriui vadovauja Ramunė Mikalienė. Draugijos šūkis “Ištieskime pagalbos ranką mūsų vargstantiems čionai ir Lietuvoje”.

• Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių mokykla š.m. balandžio 18 d. iškilmingai paminėjo savo veiklos 65 metų sukaktį. (Iš spaudos)

• Nuo š.m. rugpjūčio 1 d. Lietuvos respublikos generalinis konsulas Čikagoje veiks nauju adresu: NBC Tower, 455 N. Cityfront Plaza Dr. Suite 800. Inf.

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
www.talka.ca Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.25%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.25%
INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintantčios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 2.10%
1 m. term. indėliai 2.10%	2 metams 1.75%
2 m. term. indėliai 1.75%	3 metams 2.25%
3 m. term. indėliai 2.25%	4 metams 2.40%
4 m. term. indėliai 2.40%	5 metams 2.50%
5 m. term. indėliai 2.50%	

Seikite kasdieninę informaciją apie nušimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 87 MILIJONŲ DOLERIŲ

2014 metais nariams
IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **22%**

Įskaitant
TFSA, RRSP ir RRIF

Nuolaidų skolininkams **11%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Ekumeninės pamaldos Sibiro tremtiniams atminti Hamiltono Aušros Vartų parapijos šventovėje, kuriose dalyvavo Estijos, Latvijos ir Lietuvos kunigai Ntr. A. Vaičiūno

Hamilton, ON

IŠKILMĖ MIDLANDE.

Birželio 14 Kanados kankinių šventovėje Midlande vyko Maldos už Lietuvą diena. Maldininkai iš Londono, Mississaugos ir Hamiltono patogiu autobusu vyko į šią šventę, kurią kaip visada sklandžiai organizavo Regina Choromanskytė. Šiais metais už liturgiją buvo atsakinga Hamiltono Aušros Vartų parapija, todėl visas apeigų organizavimas priklausė hamiltoniečiams. Deja, lijo gana smarkus lietus ir Kryžiaus kelią ėjome šventovėje.

Prasidėjus Mišioms, kurias aukojo prel. Jonas Staškevičius, kun. Raimundas Bukauskas, OFM, diakonas Kazimieras Ambrozaitis ir Hamiltono Aušros Vartų klebonas kun. Paulius Rudinskas, OP, iškilmingai buvo įneštos Kanados ir Lietuvos vėliavos bei Toronto ir Hamiltono Katalikių moterų draugijos skyrių vėliavos, kurias nešė tautiniais drabužiais pasipuošusios Jūratė Batūrienė ir Ka-

rolina Zanon. Vargonavo Danguolė Radtke, giedojo Rita Radžiūnaitė, skaitinius skaitė M.G. Enskaitienė, aukas nešė Vanda Raguckienė ir Ramutė Zorkienė.

Šiltą ir jautrų pamokslą, pagerbiant Lietuvos kankinius ir prisimenant Sibiro tremtinius, pasakė klebonas kun. Paulius Rudinskas, OP. Lietui apstojus, procesija patraukė prie Lietuviško kryžiaus, kur buvo pagerbti Lietuvos kankiniai, sugiedota giesmė "Marija, Marija" bei Lietuvos himnas.

IŠTREMŲJŲ MINĖJIMAS. Birželio 15 d. Aušros Vartų parapijos šventovėje vyko ištremtųjų į Sibirą minėjimo ekumeninės pamaldos, kuriose dalyvavo estų, latvių ir lietuvių bendruomenės bei dvasiniai vadovai: kun. Mart Salumae, kun. Davis Kaneps, klebonas kun. Paulius Rudinskas, OP. Estijos, Latvijos ir Lietuvos vėliavos buvo perrištos juodais kaspinais, prisimenant visų trijų Baltijos tautų trėmimus į Sibirą. Dalyvavo parapijos choras (vad. Darija

Deksnytė) ir smuikininkė Audronė Šarpytė, paminėjimo pamokslą sakė kun. Davis Kaneps (latv.). Buvo sugiedoti visų trijų šalių ir Kanados himnai. Po pamaldų Jaunimo centre vyko vaišės, kurias pateikė parapijiečiai ir šeiminkės Vanda Bakšienė, Dalia Kesminienė, Frances Povilauskienė, Ramutė Zorkienė ir parapijos valdyba. Hamiltono lietuvių bendruomenės pirmininkas Kazimieras Deksnys pakvietė svečius prie labai skoningai ir simboliškai Elvyros Bajoraitienės papuoštų stalų, ant kurių buvo padėtos ir trijų tautų vėliavėlės. Visiems pasivaikšius, latviai užtraukė skambią padėkos dainą šeiminkėms ir pasveikino savo bendruomenės narę Liliją Darkevicą su 90 metų jubiliejumi. Prie jų prisijungė ir lietuviai bei estai savo kalbomis sudainavę "Ilgiausių metų". Tuo užbaigė savo kasmetinį susitikimą, kuris dar kartą priminė visiems, kad esame panašaus likimo tautos ir turime tai branginti ir atminti. ME

Prisikėlimo
Kredito kooperatyvas

YPATINGAS
Pavasarinis
pasiūlymas

GIC 2.25%
18 mėnesių

Tik naujiems įnašams Lalkina investavimo galimybė

GIC INDĖLIAI
(Pieno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.80%
3 metų	1.90%
4 metų	2.00%
5 metų	2.25%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	0.50%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Studentų paskolas nuo	3.85%
Asmenines paskolas nuo	5.35%
Sutarties paskolas nuo	6.85%

RRSP, RRIF pensijų fondai
TFSA neapmokestinama
taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.00%
1 metų	1.60%
2 metų	1.80%
3 metų	1.90%
4 metų	2.00%
5 metų	2.25%

NEKILNOJAMO TURTO
PASKOLAS

Su nekintančiu nuosimčiu	
1 metų	2.90%
2 metų	3.00%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.20%

Uždaras su kintančiu
nuosimčiu

	2.75%
Atviras su kintančiu nuosimčiu 1, 2, 3 metų	3.50%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	3.50%

SUTEIKIAME

- CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas
- KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

Darbo laikas:
Pim., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadieniais 8:30 - 12:45

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

Darbo laikas:
Ketvirtadieniais uždaryta
Sekmadieniais uždaryta

Vasaros darbo laikas

PAGRINDINIS
SKYRIUS

Šeštadieniais
uždarytas

Birželio 13 d. –
rugsėjo 5 d.

Šeštadieniais dirbti pradėsime
nuo rugsėjo 12 d.

ANAPILIO
SKYRIUS

Uždarytas

Birželio 14 d. –
rugsėjo 6 d.

Dirbti pradėsime nuo
rugsėjo 10 d.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-825-3328

Padėsiu parduoti
ar nupirkti
namą ar butą.

Paaukosiu iki \$1000 jūsų vardu
jūsų nurodytai labdarai
(Prašau paskambinti man dėl daugiau informacijos)

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
Brokerage 416.236.6000
kuleza@sympatico.ca

Sutton

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Vasara su M.K. Čiurlioniu

M.K. Čiurlionio gimtinėje Varėnoje prasidėjo tarptautinis menų festivalis „Druskininkų vasara su M.K. Čiurlioniu“. Festivalio rengėjai – Lietuvos muzikų rėmimo fondas drauge su Druskininkų savivaldybe, šiemetinį festivalį skiria M.K. Čiurlionio 140-osioms gimimo metinėms. Kai kurie festivalio renginiai skiriami kultūros rėmėjo M.K. Oginskio 250-osioms gimimo metinėms, Etnografinių regionų metams, Druskininkų krašto kūrėjams pagerbti. Net tris mėnesius trunkanti kultūros šventė kvies druskininkiečius ir gausius kurorto svečius bei poilsiautojus klausytis Čiurlionio, jo amžininkų, taip pat šiuolaikinių autorių muzikos.

Festivalio programoje – per 40 įvairių renginių: žino-

mų muzikos atlikėjų – smuikininkės D. Stulgytės-Schmalenberg (Vokietija), pianistų D. Buccio (Italija), R. Zubovo, E. Minkštimo (Lietuva, JAV) rečitaliai, sakralinės muzikos valandos kiekvieną sekmadienio vakarą Druskininkų šventovėje, „Čiurlionio kelio“ koncertai Senosios Varėnos, Perlojos, Liškiavos šventovėse. Lankytojams žadama įdomių muzikinių, literatūrinių, liaudies muzikos popiečių, dailės parodų. Vyks smuiko muzikos savaitė, kurios metu veiks 20-oji smuikininkų meistrų mokykla. Į ją rengiasi atvykti 20 jaunųjų smuikininkų, kurie ne tik tobulins grojimo smuiku meną, bet ir, kaip ir kasmet, surengs keliolika koncertų Druskininkuose, Liškiavoje, Naujasodėje.

Austrijos vertėjui – M.K. Čiurlionio taurė

Austrijos ambasados rezidencijoje Vilniuje austrų rašytojui ir vertėjui Cornelius Hell įteiktas vienas garbingiausių Lietuvos kultūros apdovanojimų – M.K. Čiurlionio taurė REX. Lietuvių literatūrą vokiškai kalbančiose šalyse jis populiarina daugiau kaip 25 metus, yra išvertęs daugelio lietuvių rašytojų kūrinių – nuo klasikos iki šiuolaikinių autorių. C. Hell vertimų lentynoje – A. Vienuolio, Žemaitės, M. Katiliškio, R. Gavelio, R. Granausko, J. Erlicko, J. Ivanauskaitės, M. Ivaškevičiaus, R. Šerelytės, A.A. Jonyno, A. Nykos-Niliūno, M. Zingerio, S. Parulskio, T. Venclovos, kitų autorių kūryba. Už nuopelnus Lietuvos kultūrai C. Hell yra apdovanotas Lietuvos ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi; 2010 m. jam skirta Šv. Jeronimo premija (skiriama pasižymėjusiems vertėjams).

Šiais metais tai – jau trečioji M.K. Čiurlionio taurių įteikimo iškilnė, rengiama su užsienio šalių ambasadomis. Jos tikslas – pagerbti asmenybes, kurios savo veikla kuria tiltus tarp atstovaujamos valstybės ir Lietuvos, pristatyti iškiliausius dabarties užsienio menininkus, kultūros žmones.

Vilniuje skambės varpų muzika

Birželio 28 d. per iškilmingas vakarines Mišias Vilniaus Šv. Apaštalo Pilypo ir Jokūbo šventovėje Vilniaus vyskupas Gintaras Grušas pašventino pirmąjį sostinėje vieną iš rečiausių muzikos instrumentų – 61 varpo kariljoną. Lietuvoje iki šiol buvo du kariljonai – Kaune, Vytauto Didžiojo karo muziejaus bokšte (49 varpai), ir Klaipėdoje, Centrinio pašto bokšte (48 varpai). Vilniaus kariljonas bus didžiausias Lietuvoje – turės net 61 varpą, kurių mažiausio svoris – 8 kg, o didžiausio – 3,360 kg. Tai bus pirmasis Lietuvos kariljonas sakralinėje erdvėje.

Jo varpus išliejo visame pasaulyje garsi Olandijos As-

teno miesto varpų liejykla „Royal Eijsbouts“, puoselėjanti senas varpų liejimo tradicijas. Kariljonu skambinama labai įvairi muzika – nuo paprastų liaudies dainų iki sudėtingų klasikinių, šiuolaikinių kūrinių, džiazos muzikos. Kariljonas dažnai derinamas su kitų instrumentų muzika – vienu metu groja ir simfoninis orkestras, dainuoja chorai, solistai.

Pasaulyje yra apie 600 kariljonų, daugiausia – 200 Olandijoje, jų atsiradimo krašte. Pirmasis Vilniaus kariljono koncertas numatytas rugsėjo 6 dieną, atidarant penktąjį tarptautinį šv. Jokūbo sakralinės chorinės muzikos festivalį.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

Maskvos teatras, Lietuvos režisierius ir politikos šešėliai

Mintys apie Maskvos J. Vakhtangovo teatro spektaklį *Nusišypsok mums, Viešpatie*

S. KATKAUSKAITĖ

Jau trečią kartą lietuvių režisierius Rimas Tuminas mus pakviečia į Maskvos J. Vakhtangovo akademinio teatro spektaklius čia, Toronte. Pirmasis jo atvežtinis spektaklis Lermontovo *Maskaradas* ir pažintis su režisieriaus kūryba Kanadoje įvyko gana senokai, berods, 1998-aisiais. Praėjusiais metais matėme *Eugenijų Oneginą*. Gerai žinomo rusų klasiko A. Puškino kūrinys R. Tumino valia scenoje atgijo poetiškomis, kartais baletui būdingomis scenomis. Jo romantiškas turinys apie prarastą meilę, iššvaistytą jaunystę, veikėjų nusivylimą gyvenimu ir savo šalimi buvo papasakotas įtaigiai ir šiuolaikiškais simboliais. Šį pavasarį teatras vėl sugrįžo į Šiaurės Ameriką su spektakliu *Nusišypsok mums, Viešpatie*. Šis spektaklis išskirtinis ir tuo, kad pastatytas pagal žydų-lietuvių rašytojo Grigorijaus Kanovičiaus kūrybą. Teatro scenai rašytojo kūrybą pritaikė pats režisierius, kuriant spektaklį, kartu su juo dirbo dar keli jo bendradarbiai iš Vilniaus – dailininkai Adomas Jacovskis, Aleksandra Jacovskytė, kompozitorius Faustas Latėnas.

Niekada nesibaigianti kelionė

Avner: – *Iš kur tu žinai, kad šitas vanduo tūkstantį kartų nėra skanesnis už mūsų?*

Šmule Sander: – *Avneri, nesvarbu vandens skonis, svarbu – iš kokio šulinio jis pasemtas. Jeigu tu turi savo šulinį, tai jame ir yra skaniausias vanduo.*

Pokalbis iš pjesės *Nusišypsok mums, Viešpatie* (vert. rašinio aut.)

Šį spektaklį režisierius yra sukūręs jau anksčiau (1994) Lietuvoje su savo įsteigto Mažojo teatro aktorais. Jau aštuntuosius metus dirbantis Maskvos akademinio J. Vakhtangovo teatro meno vadovu, R. Tuminas ryžosi pakartoti šią pjesę su kitais aktorais. Spektaklis sulaukė susidomėjimo ir Maskvoje, o birželio mėnesį Niujorko „City Centre“, Bostono „Cutler Majestic“, Toronto „Elgin“ teatro salėse jį matė ir Šiaurės Amerikos žiūrovai. Kaip rodo apžvalgos JAV ir Kanados spaudoje, jie priėmė rašytojo, režisieriaus ir aktorių pasakojimą

šiltai ir jautriai.

Spektaklis, sukurtas pagal G. Kanovičiaus romanus *Ožiu-kas už du grašius*, pasakoja apie XX š. pradžioje nedideliam Lietuvoje kaimelyje netoli Kelmės gyvenančius žydus. Jų kasdienis gyvenimas ir rūpesčiai panašūs į šiandieninius – šeima, verslas, augan-

lyg visam gyvenimui, kažkur šmėkšteli nuojauta, kad tai kelionė, iš kurios gal ir negrįžtama. Daiktai tariamame vežime (pats režisierius prilygina jį Nojaus arkai) – tai viso gyvenimo ženklai, kuriuos pagal tradiciją ir pareigą reikia visada turėti su savimi ir išsaugoti, kaip savasties dalį.

Scena iš spektaklio *Nusišypsok mums, Viešpatie*

tytys vaikai ir jų ateitis, nežinia dėl rytdienos. Tą įprastą gyvenimą pertraukia netikėtas įvykis. Jau seniai nuo tėvų atsiskyręs Girshas, priešindamas despotiškam caro režimui, šūviu sužeidė gubernatorių Vilniuje. Jis suimtas ir laukia teismo. Ir tėvą Efraimą, niekad nebusį toliau kaip Raseiniuose, beatodairiška meilė verčia per visą Lietuvą keliauti į Vilnių, ieškoti sūniui užtarimo ar tiesiog sunkią valandą pabūti su juo. Jam į kelionę pasisiūlo du draugai, ir visa trijulė Efraimas, Šmulė, Avneris išsirengia kelionėn į Vilnių, į Šiaurės Jeruzalę, kaip į Pažadėtąją žemę. Liūdnas atsisveikinimas su saviškiais ir su baltarūbe ožkele, teikiančia tiek šilumos, bet tėvo meilė sūniui stipresnė už prierašumą namams.

Režisieriui teko pasitelkti visą vaizduotę, kad ši ilga kelionė per Lietuvą žiūrovams būtų nenuobodė. Tai padaryti padeda, visų pirma, rašytojo G. Kanovičiaus kūryba – turtinga metaforomis ir aforizmais kalba, liūdnokas humoras, mokėjimas visur pastebėti juokingąją pusę ir gyvenimo patirties padiktuota paprasta filosofija. Spektaklio dailininkams (A. Jacovskis – scenovaizdis, A. Jacovskytė – apranga) teko nelengva užduotis – sukurti kelionės ir judėjimo įvaizdį ribotoje ir uždaroje erdvėje – scenoje. Jau nuo pat pradžių, kai kelionei kraunama tiek daug daiktų –

Spektaklyje mažai išorinio veiksmo, scenovaizdis, tamsus ir nejuokus, keičiasi nežymiai. Veiksmo vidinę įtampą kuria ir palaiko pagrindinius vaidmenis atliekantys aktoriai Sergejus Makoveckis (Efraimas), Jevgenijus Kniazevas (Šmulė Sender), Viktor Sukhorukov (Avneris), kiekvienas iš jų su savu požiūriu, kalba ir tragedijomis – Avnerio žodžiais tariant, su savo gaisru. Kelyje būta visko – atvirų pokalbių apie gyvenimą ir mirtį, skurdą ir turtą, orumą ir pažeminimą, vaikus ir jų likimus, susidūrimai su čigonais ir caro žandarais, vilkų (pogromo įvaizdis) antpuolis. Netikėtas jauno bendrakeleivio bevardo Palestiniečio – kaip naujos ateities vilties – pasirodymas. Tikslas – Vilnius kaip šviesos ir gražesnio gyvenimo vizija – artėja. Kaip sekėsi jiems Vilniuje, mes niekada nesužinome, nes kelionė (ir spektaklis) režisieriaus valia pasibaigia nelaukta mizanscena. Priartėjus prie tikslo, keliauninkus tarsi peršokusius kelių dešimtmečių laiko atkarpą į priekį, (scenoje pasirodo simbolinis ateities veidrodis), užklumpa Didžioji Audra (turinti daug vardų: Pogromai, Shoa, Holokaustas), negailestingai ir negrįžtamai sunaikinusi jų būtį, o su ja ir žmogiškąją išmintį, meilę, šviesos ir teisingumo siekį, sunaikinusi ir dalį tos miškų Lietuvos gyventojų...

Nukelta į 9-tą psl.

Maskvos teatras..

Atkelta iš 8-to psl.

Visu garsu skambant spektaklio kompozitoriaus Fausto Latėno muzikai, scenoje griūva vežimas – Nojaus arka, lieka dulkės ir šviesa... Spektaklio pabaiga verčia krūptelėti, ir plojimai – daug plojimų! – nuskamba tik po sunkios tylos akimirų. Tai tikra teatro magija, kuri leidžia ne tik matyti, bet ir priverčia jausti...

Tik vėliau, kai galvoji apie matytus vaizdus, prisimeni girdėtas replikas, ateina į galvą mintis, kad tai spektaklis ne tik apie juos – Lietuvos žydus, mūsų bendrapiliečius, bet ir apie mus, dabar gyvenančius ne gimtojoje žemėje, ne po savu dangumi. Apie vaikus, ir dabar bėgančius kuo toliau nuo gimtinės, tėvus, trokštančius, kad vaikai ieško-

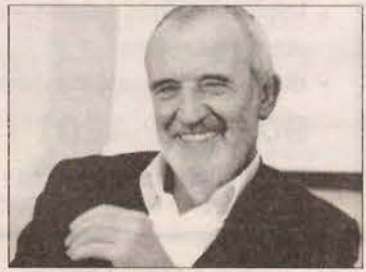
Kompozitorius F. Latėnas

tų laimės čia, kur gimė: tėvams reikalingi ne auksiniai laikrodėliai, kuriuos dažnai mini Šmulė, kalbėdamas apie Amerikon iškeliavusį sūnų. Reikia ne tiek daug – vaikų meilės ir globos, galimybės kalbėtis su vaikaičiais savąja kalba. Efraimo, Šmulės kelionė pas vaikus nesibaigia, ji tęsiasi ir šiandien. Spektaklis primena, kokie visi esame panašūs ir kad dangų virš pasaulio turime išmokti dalintis su visais.

“Dangus tau dovanojo aukštį”

Toronto *Elgin* teatro salėje žiūrovai – daugiausia Kanados rusai, žydai, lietuviai, kiekvienas žiūrėjo spektaklius (vaidinamus rusų kalba, su angliškais vertimo užrašais) su savo mintimis ir patirtimi, sekdami išraiškingai perteiktą mažojo žmogaus priešinimąsi neteisybei, prievartai ir pažeitimui. Spektaklio įtaiga liudija, kad režisierius ir jo vadovaujami aktoriai atradę bendrą teatrinę raiškos filosofiją ir būdus. Ne taip seniai internete mes, tūkstančiai lietuvių, žiūrėjome vieną nedidelį *You Tube* įrašą iš šio teatro iškilmų. Nustebintas buvo Maestro, nustebinti buvome ir mes, kai šio vieno iš seniausių Maskvos teatrų aktoriai gražia lietuvių kalba savo Režisieriui sudainavo “Dangus tau dovanojo aukštį...” iš muzikinio spektaklio *Žygimanto*

Augusto ir Barboros Radvilaitės legenda. Ar tai ne pati prasmingiausia dovana žmogui, kuris jau gavęs daugelį pačių svarbiausių kultūros ir meno premijų, ženklų ir vardų, pagerbiant ne tik jį patį, bet ir šį

Rež. R. Tuminas

talentą išauginusią kultūrą? Talentą, tarnaujantį ne statant sienas ir nesusikalbėjimą, bet ginantį bet kokio žmogaus orumą ir teisę gyventi savo gyvenimą.

R. Tuminas yra dirbęs didžiausiose Lietuvos teatruose, jo kūrybos sąrašas – daugiau kaip 40 spektaklių, įrašytų ne tik Lietuvos, bet ir Europos teatro istorijoje, Juos matė daugelio Europos valstybių, JAV, Kanados, Islandijos, Skandinavijos, D. Britanijos ir kitų valstybių žiūrovai. Daugelis spektaklių ir pats režisierius apdovanoti įvairiomis premijomis, tarp jų ir Lietuvos valstybine bei Rusijos premijomis ir kitais garbės ženklais. R. Tumino teatrinės raiškos stilius, visada pateikiantis staigmenų, sulaukia kritikų pagyrimų, aptarimų, ir, svarbiausia, žiūrovų dėmesio.

Lietuvoje R. Tuminas žinomas ir kaip pedagogas, Vilniaus Mažojo teatro steigėjas ir režisierius, ir pagaliau – tėvas, išauginęs Lietuvai dar vieną teatro režisierių – savo dukrą Gabrielę Tuminaitę. Ir

Su Vakhtangovo teatro aktorais Vilniuje, iš k. A. Cholina, A. Jacovskis (spektaklio scenovaizdžio dail.), rež. R. Tuminas

kas gali ginčyti, kad nėra teatro geno?

Negalima nepaminėti, kad šioje išvykoje Maskvos akademinio J. Vakhtangovo teatro spektaklius lydėjo ir šiuolaikinės Rusijos politikos šešėlis. Spektakliuose dalyvavo keli aktoriai, pasirašę laišką, kuriame pritaria Rusijos prezidento V. Putino Krymo užgrobumui. Prie teatrų, kur vyko maskviečių spektakliai, ukrainiečių atstovai surengė

taikius piketus. Jų plakatai su pasirašiusiųjų tą laišką aktorių nuotraukomis, priminė, kad kiekvienas esame atsakingi už savo nuostatus ir pasirinkimus ir kad teisingumo bei gėrio reikia siekti ne tik scenoje, bet ir savo gyvenime.

Neigiamų vertinimų Lietuvos spaudoje sulaukia ir paties režisieriaus R. Tumino pasisakymai Niujorke apie dabartinę Rusijos politiką. Talentingas režisierius gal ir ne labiausiai patyręs diplomatas, išsakant savo nuomonę, bet reikia pripažinti, kad kritikai dažniausiai girdėjo ne tai, ką jis iš tiesų sakė, todėl ir jų kritikos strėlės, skirtos tik jų pačių “teisingam mąstymui” įrodyti, nevertos didesnio aptarimo.

Apmaudu, kad Kanados žurnalistai (*Toronto Star*), nesugebėję labiau pasidomėti, spaudoje R. Tuminą pristatė kaip rusų režisierių; juos labiau nei spektaklis domino pašalinės temos: režisieriaus, kilusio iš mišrios Lietuvos rusų sentikių ir lietuvių šeimos, požiūris į Rusijos politiką, darbo Rusijos teatre sąlygos. Pats režisierius, pabrėždamas savo priklausomybę Lietuvai ir jos kultūrai, tvirtina, kad teatro, kaip ir viso meno, paskirtis tarnauti bendražmogiškiems tikslams, o ne politikai.

Sugrįžęs į namus, teatras ir režisierius savo misiją ir keliones tęsia toliau. Teatras vyksta gastrolių į Krasnojarską, Izraelį ir Vladikaukazą, J. Vakhtangovo gimtinę. Dar vienas svarbus darbas laukia R. Tumino Maskvoje. Lietuvių režisieriui pasiūlyta istorinėje Maskvos Didžiojo teatro

Round-the-clock cheque deposits.

Deposit Anywhere™ is now available at Parama.

Ask today how you how you can deposit cheques from your mobile device.

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA 1.20%

“PLANAS 24” Kasdieninių palūkanų čekių/taupomoji

Balansas: \$0 - \$4,999.99	0.000%
\$5,000.00 - \$9,999.99	0.025%
\$10,000.00 - \$24,999.99	0.100%
\$25,000.00 - \$59,999.99	0.150%
Virš \$60,000.00	0.250%

PLANAS 24

Aukštesni nuošimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.10%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komerinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$220,000,000

Dr. Sky Našlėnas
Certified Orthodontist
Associate Staff at the Hospital
for Sick Children

royal york
ORTHODONTICS

smile more.

BRACES FOR CHILDREN AND ADULTS

ELITE Invisalign Providers

SW corner of Bloor and Royal York Rd.
www.RoyalYorkOrtho.com

tel. 416 207-0885

NEKROLOGAI

Lietuvoje mirė sporto darbuotojas Vytautas Gudelis

EDVARDAS ŠULAITIS

Noriu tarti paskutinį su diev geram bičiuliui a.a. Vytautui Gudeliui, kuris amžinybėn iškeliauvo kovo 8 d., eidamas 85-uosius metus. Jis buvo ne tik sporto žurnalistas, bet ir sporto istorikas, kolekcininkas, muziejininkas ir dailininkas.

V. Gudelis gimė Panevėžyje, 1955 m. baigė Lietuvos valstybinį institutą. Kelerius metus dirbo Lietuvos kino studijoje, o 1956-1966 m. *Sporto* laikraštyje. Vėliau po-

ra metų praleido *Gimtojo krašto* savaitraštyje, darbavosi *Švyturio* žurnale, Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos redakcijoje.

Mudu susitikome, kai jis nuo 1992 metų dirbo Vilniaus sporto muziejaus vedėju. Ten tekdavo nuvežti rodimi iš Amerikos. Jis buvo ir Lietuvos sporto muziejaus darbuotojas, Lietuvos sporto žurnalistų federacijos narys (nuo 1965 m.) bei daugelio sporto albumų sudarytojas – vienas ar su kitais darbuotojais. V. Gudelis prižiūrėdavo ir tų albumų

ilustracinę dalį. Velionis buvo be galo darbštus, ramus vyras, man palikęs kuo geriausias įspūdžius ir prisiminimus.

Vėliausiais metais, nors ir sirguliuodamas, Vytautas dar rašė apie istorinius sporto įvykius *Olimpinės panoramos* puslapiuose. Savo rašiniuose jis pasakodavo apie daugelio iš mūsų primirštus sporto renginius ir žmones.

Gaila, kad V. Gudelio gyvybė netikėtai užgeso ir daugelį planuotų rašinių jis nebeparašys. Ilsėkis ramybėje, taurus ir veiklus mūsų bičiuli.

A.a. Stefos Kisielienės mirties metinių minėjimas

EDVARDAS ŠULAITIS

“Meilė prasideda namuose. Viskas priklauso nuo to, kaip vienas kitą mylime. Nebūtina daryti žygdarbių, visai pakanka mažų darbėlių, atliktų su didele meile”, – tai Motinos Teresės žodžiai, parašyti cicerietei a.a. Stefai Kisielienei atminti išspausdintame lapelyje prieš metus, kai vyko jos laidotuvės. Šie žodžiai puikiai apibūdina a.a. Stefos gyvenimą ir darbus bei jos nusiteikimą savo šeimos ir aplinkinių žmonių atžvilgiu. Ši nuostabi moteris, kuri kartu su pasižymėjusiu vyru Petru užaugino ir išmokslino du vaikus – Petrą ir Jolitą (abu turi daktaro laipsnius), buvo tinkamai prisiminta jos mirties metinių proga.

Gegužės 31 dienos lietingą ir šaltą sekmadienio rytą lietuvių pastatytoje Šv. Antano šventovėje Cicero lietuvių aptarnaujantis kun. Gediminas Keršys, dirbantis Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovėje, už a.a. Stefą aukojo Mišias. Jų metu gražiai giedojo Vilmos Meilutytės vadovaujamas choras, smuiku grojo Stefos sūnaus Petro atžalos Matas ir Zigmas, o maldas skaitė jų sesutė Žiba. Po pamaldų visi dalyviai rinkosi į netoliese esantį čekoslovakų įsteigtą “Klas” restoraną.

Jaudinantys prisiminimai

Pagerbti a.a. Stefos susirinko gausus būrys ją pažinusių žmonių. Pobūvį-vaišes pradėjo sūnus dr. Petras, pakvietęs maldą sukalbėti Aldo-

na Zailskaitę. Po to ilgesnį žodį tarė dukra Jolita Narutienė. “Ji nenorėjo, kad kas nors dėl jos vargtų, – kalbėjo dukra. – Kai mama labai sirgo, ji dažnai man sakydavo: vaikeli, kiek aš tau vargo ir bėdų pridariau, ir pridėdavo: kad tik greičiau numirčiau. Žinoma, aš ją raminau, sakydama: “Dievas man davė dovaną, kad aš galiu tave prižiūrėti, tad noriu bent trupinėliu atsilyginti už tai, ką tu esi man padėjusi”. S. Kisielienė labai gerbė ir Motiną Teresę. Ji mažai valgydavo ir tuos nuo savo maisto sutaupytus pinigus siųsdavo Motinai Teresei į Indiją su intencija, kad jos maldos būtų skirtos a.a. Stefos vaikams, kad jiems sektųsi moksle.

Gana jautriai kalbėjo ir jos vaikaitis Aras Narutis, savo prisiminimus pradėjęs žodžiais: “Gailėtinga, meilinga, rūpestinga, tvirta, religinga, altruistinė žemaitė. Šiuos žodžius norėčiau panaudoti savo močiutei, arba kaip aš ją vadinu “mamam”, apibūdinti, nes nepajėgiau tada išstarti žodžio “močiutė”. Tačiau tas pavadinimas jai labai patiko ir jis ilgai išliko gyvas”. “Aš be galo dėkingas, kad turėjau progą ją aplankyti naktį prieš mirtį. Ji šypsojosi mane pamatčiusi ir sakė, kad nereikėjo važiuoti. Ir tai buvo ne todėl, jog nenorėjo manęs matyti, bet nenorėjo, kad kiti dėl jos vargtų. Šis altruistinis močiutės bruožas yra svarbiausias dabartiniame mano nusiteikime, kurį pagal jos pavyzdį bandau vykdyti savo gyvenime”, – kalbėjo Aras.

Bene ryškiausiai atskleidžiantys Stefą buvo jos sūnaus Petro prisiminimai. Jis, be kitų dalykų, išsakė skirtumą tarp savo tėvo ir mamos. Petras pažymėjo, kad tėvai buvo atskiri ašigaliai to banguojančio magnetinio lauko, kuriame brendo ir klestėjo jo vaikystė. “Mano tėvas turėjo daug bičiulių ir draugų, o mama – tik saujelę pačių artimiausių draugių. Tėveliui vis reikėjo akcijos ir viešumos, o mama vertino ramybę ir privatumą. Kai tėvas naktį po darbo ir ligonių lankymo sukviesdavo į namus kolegas posėdžiauti, ruošiant kokį nors renginį, mama uoliai gamindavo posėdžiautojams vaisės”...

Savo kalbą jis baigė žodžiais: “Ji paaukojo viską, kas buvo įmanoma, ir dar daugiau savo vyrui, vaikams bei kitiems kokią nors netektį patyrusiems asmenims lietuvių bendruomenėje”. Po vaišių savo mintis apie a.a. S. Kisielienę išsakė ją gerai pažinusių Marius Prapuolenis, iš Putnamo atvykusi vienuolė Margarita Bareikaitė, Genutė Sąlyga, Algis Kirka, Birutė Zalatorienė ir kt.

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patamavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 + 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca + rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

www.Dr.Dubickas.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

Fondas
Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1

Tel: 416-239-9889
lcf.fondas@on.nibn.com

9 CHORAMS

Kanadoje paskirta \$44,300 parama dalyvauti X Š.A. Lietuvių dainų šventėje Čikagoje

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose

[našams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui]

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patamaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

[staigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

RE/MAX
Above
Crowd!

FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Brokerage,
67 First Street
Collingwood,
Ontario L9Y 1A2

Angelė Šalvaitė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428

705-445-8500 ext 251

Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@icloud.com

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI! Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lėpės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Prenumeratas galima atnaujinti užmokant čekiu, "money order" arba "Paramos" (sąsk. nr. 1236) ir Prisiškėlimo kredito kooperatyvuose (sąsk. nr. 1649121).

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" 60-metis

Akimirkos iš "Gintaro" 60-mečio koncerto, viršuje iš k.: šoka suaugusiųjų grupė ir studentų grupė; apačioje – koncerto pabaigoje visi šokėjai, vadovai, muzikantai su buvusiais pirmaisiais šokėjais ir krikštamotėmis A. Valadkiene ir dr. A. Kazlauskiene Ntrs. K. Poškaus

TRUMPAI

- Turtingiausias žmogus Didžiojoje Britanijoje yra ukrainiečių kilmės Leonard Blavatnik, valdantis daugiau kaip 13 bilijonų svarų turta.
- Rusijos organizacija "Memorialas" siūlė Pergalės parade uždrausti nešti bet kokius Staliną garbinančius įrašus ar ženklus.
- Buvusio prezidento dr. K. Griniaus 150-osios gimimo metinės bus švenčiamos ateinančiais 2016 metais. Siūloma tuos metus pavadinti jo vardu.
- Austrijoje, Mauthauseno koncentracijos stovykloje įrengtame memoriale atidengta atminimo lenta, skirta ten kalėjusiems Lietuvos piliečiams atminti. Manoma, kad jų tenai buvo apie šimtą, kurių dauguma žuvo.
- Vokietijoje pagaminti savaeigiai artilerijos pabūklai "Pzh2000" gali pasiekti taikinį, esantį už 70 km. Lietuva numačiusi jų įsigyti 16.
- Europos komisijos siūlymas įvesti kvotas imigran-

tams iš Afrikos sutiktas skeptiškai. Lietuva galinti vykdyti kitus išpareigojimus.

- Mokslininkų apskaičiavimais jūros ir vandenynai yra verti 21,2 trilijonų eurų. Tuos skaičiavimus atliko "Boston Consulting Group".

- Europos sąjunga ir Šveicarija pasirašė sutartį, pagal kurią Šveicarijos bankai kasmet turės pranešti pavardes ir kitą informaciją žmonių, turinčių sąskaitas jos bankuose. Tai panaikina buvusį slapumą, kuris ilgą laiką kenkė skaidriai atsakomybei.

- Į XIV ekspediciją "Misisa Sibiras" liepos 17 d. šiemet įsijungs estų ir latvių dalyviai. Tai rodo didėjantį to žygio populiarumą.

- Oro linija "Air Lituanica" kaip nesėkmingai veikusi, nuo š.m. gegužės 23 d. uždaryta.

- "Rail Baltica I" geležinkelio statybos linija, jungianti Helsinkį, Taliną, Rygą, Kauną, Vilnių ir Varšuvą, pratęsiama iki Berlyno, eina prie pabaigos. Projekto vertė apie 380 mln. eurų. (Iš spaudos)

SKAUTŲ VEIKLA

• Toronto "Gedimino" draugovės prityrusių skautų įžodis įvyko saulei leidžiantis š.m. gegužės 29 d. Toronto "Centre Island" gamtoje. Po trumpos sueigos draugininkas Mykolas Slapšys nuvedė kandidatus tiesiai į įžodžio vietą. Kandidatai paruošė laužą ir su broliu Mykolu jį uždegė. Laužui išliepsnojus atėjo ir kiti įžodžio dalyviai bei šeimos nariai. Skautai išsiriškiavo ir pagerbė įnešamą vėliavą. Brolis Mykolas perskaitė vieneto įsakymą, kuriuo leidžiama kandidatams duoti įžodį. Kiekvienas kandidatas atskirai davė įžodį ir pabučiavo vėliavą. Draugininkas pakvietė brolių Viktorą Šimkų užrišti kaklaraiščiuose Gerojo darbelio mazgelį ir globėją Mindaugą Leknicką – Tėvynės mazgelį. Brolis Paulius Sukauskas prisegė Prityrusio skauto ženklelį. Po oficialių ir asmenišku pasveikinimų visi prie laužo pasidalino skautiškom mintimis ir patyrimais, vaišinosi skaniam ant laužo iškeptom dešrelėm. Sveikinam naujus prityrusius skautus: Tomą Biskį, Julian DeFina, Antaną Norkų ir Andrėjū Sukauską. V. Šimkus

Įžodį davė iš k.: Julian DeFina, Andrėjū Sukauskas, Tomas Biskys, Antanas Norkus

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Svarbių duomenų rinkinys

Kraštotyriminkas Jonas Česnavičius iš Vilniaus atsiuntė ilgą straipsnį, pavadintą "Ką rašė Mažosios Lietuvos lietuvininkų laikraštis *Naujasis Tilžės keleivis* (1924, 05 – 1940,09) prieš 80 metų?" Straipsnį sudaro autentiškos ištraukos iš to laikraščio, rodančios, kaip lietuviškoji veikla ar bet kokie lietuviški poreikiai buvo persekiojami. Šis ištraukų rinkinys tampa gyvu liudininku, primenančiu, kaip iš tikrųjų vyko to laikotarpio vokietinimas ir lietuvininkų tautinė veikla kaip priešinimosi ginklas. Rinkinio pabaigoje autorius rašo:

"Derėtų prisiminti ir dar vieną jubiliejinę sukaktį – 70 metų (1945 m.), kai į Vokietijos Trečiojo Reicho teritorijos rytinę dalį – buvusią Mažąją, arba Prūsų, Lietuvą per Nemuną, Šešupę, Romintos girią įsiveržė Sovietų Sąjungos kariuomenė. Kaip žiauriai nukentėjo to krašto vietiniai gyventojai lietuvininkai ir vokiečiai, plačiai aprašyta daugelyje mokslinių tyrinėjimų, prisiminimų, karo meto kino kronikų, fotoreportazų ir kitų publikacijų. Pagaliau pačiam skaitytojui turėtų iškilti klausimas, ką patyrė ir kur dingo laikraštyje *Naujasis Tilžės ke-*

leivis jau minėti vietiniai gyventojai? Atsakymą rasime matydami Sovietų Sąjungos (nuo 1991 m. Rusijos federacijos) valdomo Karaliaučiaus krašto (pagrindinė Mažosios Lietuvos dalis; nuo 1946 metų – Kaliningrado sritis) kaip žemės, kultūros paveldo ir senųjų gyventojų sunaikinimą (genocidą).

Ir ta bolševikų įvykdyta krašto tragedija įvyko Vidurio rytų Europoje jau po Antrojo pasaulinio karo. Tai įspėjimas mums, kad didžiausi žmonių istorijoje nacizmo ir bolševizmo (komunizmo) kariniai nusikaltimai nepasikartotų. Nes tankų ir patrankų griausmas jau šiandien aidai ne taip toli mūsų sienų. Mokykimės iš istorijos pamokų". JČ

Waterside **9th Line**
DENTAL **DENTAL**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171

(905) 785 3900

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

TORONTO

Anapilio parapijos žinios

• Parapijos choras jau išėjęs vasaros atostogų, todėl prašome visus maldininkus sekmadieniais įsijungti bendram giedojimui visiems žinomų giesmių, kurių žodžius galite rasti suoluose padėtos knygelėse.

• Ryšium su karaliaus Mindaugo vainikavimo diena, Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje praeitą sekmadienį po Mišių buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

• Praeitą sekmadienį buvo pristatytas kun. Raju Pilla iš Trivandrum vyskupijos Indijoje pranešimas apie būklę gyventojų toje neturtingoje vyskupijoje ir tam tikslui buvo atliekama Mission Co-op rinkliava.

• Liepos ir rugpjūčio mėnesių trečiadienių vakarais Mišios aukojamos Šv. Jono lietuvių kapinių koplyčioje 7 v.v.

• Suvalkų krašto lietuvių išieivijos sambūrio valdyba visus kviečia rengiamon gegužinėn, kuri įvyks liepos 19, sekmadienį, 1 v.p.p. Erindale parke, Mississauga mieste. Įvažiavimas parkan – nuo Dundas gatvės. Programoje numatyta sportiniai užsiėmimai vaikams, o visiems – dainos ir suneštinis maistas. Tiksliau žinių teikia Pranas Vilkelis tel. (905) 279-1867.

• Šv. Jono lietuvių kapinės toliau tęsia kapinių mašinų vajų, kuriuo norima sutelkti lėšų reikiamos įrangos atnaujinimui bei įsigijimui.

• Mišios sekmadienį, liepos 12: 10 v.r. už a.a. Antaną Matulaitį (metinės); Vasagoj sekmadienį, 10 v.r. už a.a. Joną ir Oną Macijauskus; Delhi šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Aldoną Aleliūniene.

Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga, veikusi daugiau kaip 60 metų, nutraukia savo veiklą. Jos pirm. Stasys Prakas ir toliau lieka Lietuvos aid bendradarbis. Sąjungos pinigai skiriami Tėviškės žiburiams paremti.

KLMA žinios

• Pirmoji paroda Kanados Lietuvių kūrybos serijoje sėkmingai užsibaigė birželio 28-tą dieną. Beveik 200 žiūrovų perėjo Kęstučio ir Ritos Vilių skulptūros ir fotografijų parodą. Nuoširdi padėka mūsų lankytojams ir ypatingai aukotojams. Aukojo: \$300 – O. Taseckienė; po \$100 – A. Mačiulis, D. Gruodis; \$60 – L. Stosiūnas; po \$50 – dr. R. Mažeikaitė, L. Šeškuvienė, V. Paulionis, A. Vaišnoras; po \$20 – C. ir J. Kavaliauskas, G. ir R. Petrauskai, D. Vorps, V. ir B. White, R. Vaišvila, G. Šernas, G. Buja-Bijūnas, S. Ferber, D. Tweed, D. Rocca, K. Dambaras; \$10 – L. Underienė. KLMA Inf.

DĖMESIO SKAITYTOJAMS!

Šį mėnesį išleidžiame tris Tėviškės žiburių numerius – liepos 7, 14 ir 21. Po trijų savaitių pertraukos, laikraštis vėl bus spausdinamas RUGPJŪČIO 19 d.

“TŽ” raštinė uždaryta iki rugpjūčio 13 d. Klausimus, žinias, straipsnius siųsti el. paštu: tevizib@rogers.com.

Prisikėlimo parapijos žinios

• “Kretingos” stovykla angliškai kalbantiems liepos 12-25 d.d.; lietuviškai kalbantiems liepos 26-rugpjūčio 8 d.d.; šeimų stovykla – rugpjūčio 9-14 d.d.; “Romuvos” stovykla – rugpjūčio 16-22 d.d.

• Mišios sekmadienį, liepos 12: 8 v.r. už a.a. Aldoną Skrupskienę; 9 v.r. už a.a. Raphael Joseph; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už a.a. Oną Skukauskienę (25 m.); už a.a. Adolfą, Vytautą, Sigitą ir Juozą Stanislovaičius; už a.a. Algirdą Štuopį; už a.a. Joną Balaišį; už a.a. Joną Bukšaitį; už a.a. Jadvygą Dragūniene ir Vytautą Valkauską; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

Lietuvių Namų žinios

• Kviečiame sekmadieniais su šeima ar draugais pietauti mūsų salėje, kur šeiminkės vaišina lietuviškais patiekalais, pietų metu salėje groja instrumentinė grupė. Čia galima švęsti gimtadienius ar kitas progas, šeiminkės pasirūpins, kad šventė būtų jauki ir nekasdieninė. Laukiame jūsų!

Maironio mokyklos žinios

• Mūsų mokinių choras, kuris dalyvavo šių metų Dainų šventėje Čikagoje, gavo aukų: \$320 iš Prisikėlimo kredito kooperatyvo; \$150 iš “Paramos” kredito kooperatyvo. Nuoširdžiai dėkojame.

• Gerų atostogų visiems! Sugrįšime į mokyklą rugsėjo 19 d. Mūsų tinklalapio adresas: maironiomokykla.net. Živilė

Sendraugiai ateitininkai, ar dayvausite suvažiavime?

Kviečiame visus sendraugius ateitininkus dalyvauti narių suvažiavime šeštadienį, rugpjūčio 1 d., 2 v.p.p., Dainavos stovykloje. Suvažiavimo darbotvarkė susidės iš Centro valdybos rinkimų ir ateities planų diskusijų. Norintys kandidatuoti prašomi susisiekti su organizaciniu komitetu: Rasa Kasniūniene, Mariumi Kriaučiūnu, Vaiva Vygantaite Marchertienė, Audriumi Rušėnu arba Lina Žliobiene.

Negalintys asmeniškai dalyvauti galite įgalioti suvažiavime dalyvausiantį narį balsuoti už jus, pranešdami el. paštu Linai Žliobienei: lzioba@aol.com. Inf.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

Š.m. birželio 24 Toronto Prisikėlimo parapijoje vyko KLB ir organizacijų atstovų susitikimas su Kanados reikalų patikėtine Lietuvoje Jeanette Stovel (trečia iš d., pirmoje eil.). Su KLB valdybos pirmininke Joana Kuraite (3 iš k.) ir kitais dalyvavusiais pasidalinta Lietuvai rūpimais klausimais Ntr. R. Jonaitienė

Išganytojo parapijos žinios

• Šį sekmadienį, liepos 12 pamaldų nebus.

• Kitos pamaldos vyks liepos 19 d., 11.15 v.r. Nepraleiskite pamaldų vasaros mėnesiais, remkite parapiją lankydami pamaldas.

• Rugpjūčio mėnesį pamaldų nebus.

• Birželio 29 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse buvo palaidoti Irmos ir Bernardo Kuzmaivičių palaikai. Irma mirė š.m. sausio 29 d. Leamington, Ont., sulaukusi 86 metų amžiaus, Bernardas mirė 2008 m. liepos 27 d., Leamington, Ont., sulaukęs 86 m.; paliko liūdinčią krikšto dukrą Loretą Draudviene.

Labdaros žinios

• Birželio 23 d. Labdaros slaugos namų patalpose įvyko Direktorių tarybos posėdis. Jam pirmininkavo Gražina Laurinaitytė. Kanados lietuvių fondo pirmininkas Algis Nausėdas atvyko į posėdį ir įteikė slaugos namams fondo skirtą \$700 auką. Fondui nuoširdi padėka.

• Slaugos namų administratorius Eric Harela ir vadybininko atstovė Lisa Hiscott pristatė savo pranešimus. Labdaros lovų užimtumas siekia 98%. Praeitą mėnesį neviršytas slaugos namų biudžetas. Sėkmingai išlaikomas finansinis balansas. Pranešė, kad ministerijos dovana šioms metams slaugos namams pakelta 2%, o vien mėsos kaina pakilusi 22%. Maisto parama nepakankama. Labai priklausys nuo visuomenės paramos bei papildomų aukų, jei norėsime pagerinti maistą, turėti lėšų užsiėmimams, įvairiems reikmenims.

• Toronto CHALLENGE eitynėse Labdaros slaugos namams paremti ėjo 11 asmenų (iš jų, 2 vaikeliai vežimėliuose). Iš viso sutelkta \$4,000, kurie bus naudojami nupirkti naujam dideliame televizoriui apatinei saliukei. Dabartinis jau daugiau kaip 10 m. senumo ir dažnai genda. Visiems ėjusiems bei šia proga atsiuntusiems auką tariame nuoširdžiausią ačiū!

• Raimundas Smolskis posėdyje vedė strateginio planavimo pratybas. Dėmesys kreipiamas į gyventojų gyvenimo kokybę, namų valdymą, finansinę atskaitomybę, lėšų telkimą, ūkio priežiūrą.

• GALA 2016 komitetas pranešė, kad per šį renginį kitų metų birželio mėnesį tikisi slaugos namams sutelkti \$60,000. Su visuomenės parama tikimasi, kad šis tikslas bus pasiektas. Gabija

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Dėkojame kunigui Joseph Powers, OFM, kuris aukėjo 9 v.r. ir 10.30 v.r. Mišias. Dėkojame Janai Sirusaitei Motivans už patarimą šventovėje ir pagalbą salėje, už nuvežimą kun. Joseph iki Šv. Kazimiero parapijos. Klebonas yra Čikagoje, dalyvavo Dainų šventėje. Mūsų zakristijonas Antanas Mickus atostogauja iki liepos 24 d. Linkime jam gero poilsio ir gerų kelionių.

Šeštadienį, birželio 27, La Salle restorane mūsų buvusi parapijietė Elvyra Burkšaitienė atšventė savo 75 metų gimtadienį. Visą organizavo ir visus vaišino jos vyras Zigmas Burkšaitis. Dalyvavo šeimos nariai, giminės ir draugai. Zigmas ir Elvyra gyvena Guelph, Ont. ir dalyvauja Hamiltono lietuvių Aušros Vartų parapijoje. Elvyros brolis Algis Šveikauskas, ilgametis mūsų parapijos zakristijonas, gyvena pensininkų namuose Nova Scotia provincijoje, yra 71 m. amžiaus. Linkime Zigmui, Elvyrai ir Algiui sveikatos ir daug gyvenimo metų.

Šv. Kazimiero parapija

Birželio 25 d. Montrealio lietuvės Vida Lietuvninkaitė (iš k.), Roma Lietuvninkaitė-Pingitore su “Pier 21” muziejaus darbuotoja Laura Sanchini prie dialoginės sistemos, kuri parodo jų diskusiją apie tėvėlių gyvenimą naujame krašte Kanadoje Ntr. Pat Pingitore

Halifakse “Pier 21” muziejuje rodomas pokalbis su Aldona Morkūniene apie pabėgėlių stovyklą Vokietijoje ir jos naują gyvenimą Kanadoje Ntr. Pat Pingitore

Halifakse. Pro ašaras jos klausėsi savo ir Aldonos Morkūniene pokalbių ištraukų. Kitų lietuvių pokalbių bus galima girdėti muziejuje. Imigrantai ar jų šeimos gali rasti informaciją apie savo ar šeimos atvykimą į Kanadą per Scotiabank Family History Centre “Pier 21” muziejuje. VL

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

FOR SALE OR RENT 3+bdr, dbl. gar, 2.5 baths, 1700 sq. ft., 6 appl, gas fp, bbq/deck, luxury town house in “The Shipyards” Collingwood. 5 min. walk to water and town centre. Details: 416-239-4445.

IEŠKOME nuolatinės auklės, kuri gyventų kartu, prižiūrėtų mokyklinio amžiaus vaikus. Galime iškviešti pagal Kanados prižiūrėtojų programą (Caregiver Sponsorship Program). Turi mokėti angliškai arba rusiškai. Skambinti Lenai tel. 416 904-4329.

IŠNUOMOJAMAS 4 MIEGAMŲJŲ vasarnamis Vasagoje, 3 minutės iki ežero. Informacijai skambinkite telefonu 416-577-2618.

PERKAME GINTARĄ ir gintaro dirbinius, 708-603-5494.